

Aloittavan X-tilitoimiston liiketoimintasuunnitelma

Laura Lindqvist

Kauppa- ja kulttuurialan opinnäytetyö
Liiketalous
Tradenomi

TORNIO 2013

TIIVISTELMÄ

KEMI-TORNION AMMATTIKORKEAKOULU, Kauppa ja kulttuuri

Koulutusohjelma:	Liiketalous
Opinnäytetyön tekijä:	Laura Lindqvist
Opinnäytetyön nimi:	Aloittavan X-tilitoimiston liiketoimintasuunnitelma
Sivuja (joista liitesivuja):	46 (1)
Päiväys:	9.4.2013
Opinnäytetyön ohjaaja:	Satu Valli
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena on ollut laatia liiketoimintasuunnitelma aloittavalle tilitoimistolle. Raportointiosuudessa on syvennytty liiketoiminnan ja yrityksen perustamisen osa-alueisiin, jotta on ollut mahdollista laatia perusteellinen liiketoimintasuunnitelma. Opinnäytetyöllä on haluttu varmistua siitä, että liikeidea kannattava ja toteutettavissa.</p> <p>Opinnäytetyötä varten on tutkittu yrityksen perustamiseen ja liiketoiminnan suunnitteluun liittyvää kirjallisuutta sekä Internet-lähteitä. Opinnäytetyön lähteenä on käytetty lisäksi Työ- ja elinkeinoministeriön Timo Metsä-Tokilan laatimaa taloushallintopalvelualan toimialaraporttia vuodelta 2011.</p> <p>Kyseessä on toiminnallinen opinnäytetyö, joka on toteutettu laadullisin tutkimusmenetelmin. Työ sisältää kaksi osaa; erillisellä Internet-pohjaisella ohjelmistolla laaditun liiketoimintasuunnitelman sekä raportointiosion, jossa avataan teoriassa liiketoimintasuunnitelmaa varten tutkittuja aiheita. Varsinainen liiketoimintasuunnitelma on salainen, sen sisältämien liikesalaisuuksien vuoksi.</p> <p>Opinnäytetyön tuloksien ja johtopäätösten avulla on saatu selville liikeidean toteutuskelpoisuus sekä kannattavuus. Tämä on varmistettu kannattavuus- ja rahoituslaskelmin sekä tutustumalla markkinoihin. Keski-Uudenmaan Uusyrityskeskuksen yritysasiantuntija Kari Leisma on tutustunut liiketoimintasuunnitelmaan ja antanut suosituksensa yrityksen perustamiselle.</p>	
Asiasanat: liiketoimintasuunnitelma, tilitoimisto, yrittäjyys	

ABSTRACT

KEMI-TORNIO UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES, Education

Degree programme:	Business Administration
Author:	Laura Lindqvist
Thesis title:	Accounting Firm´s Business Plan
Pages (of which appendixes):	46 (1)
Date:	9.4.2013
Thesis instructor:	Satu Valli
<p>The main objective of this thesis is to create a business plan to a new accounting firm. The thesis discusses essential aspects of business operations and process of establishing a business in order to make it possible to compile a thorough business plan. This research is conducted to ensure that the business idea is profitable and feasible.</p> <p>For completing the research, I studied literature dealing with strategic planning and starting a new business, drawing up the business plan, in addition to source material from Internet. Another source used for data collection is the financial administrations field report by Metsä-Tokila (2011).</p> <p>This thesis is funtional thesis and it was carried out by using the qualitative research method. This thesis contains two sections. The first section is the business plan which is made by separate Internet-based software. The second section is the report focusing on the planning and preparation processes of business plans. The business plan itself is classified information because it includes confidential business information.</p> <p>On the basis of the research it can be concluded that the business idea compiled is profitable and feasible. This is verified by profitability calculations and financial statement. The business plan is thorough and follows the instructions for drawing up business plans. An expert at Keski-Uusimaan Uusyrytyskeskus, a center for start-up companies, Mr. Kari Leisma scrutinized the business plan and gave his approval for starting up the new business by following this business plan.</p>	
Keywords: accounting firm, business plan, entrepreneurship	

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1 JOHDANTO	5
1.1 Opinnäytetyön tavoite ja rajaus	6
1.2 Tutkimusmenetelmä ja -aineisto.....	7
2 TALOUSHALLINTOPALVELUIDEN TOIMIALAKATSAUS.....	9
3 YRITTÄJYYS	13
4 LIIKETOIMINTASUUNNITELMA.....	14
4.1 Liikeidea	14
4.1.1 SWOT - analyysi.....	15
4.1.2 Missio - visio - arvot - strategia	16
4.2 Palvelutuote	16
4.3 Toimintaympäristö.....	17
4.3.1 X-tilitoimiston toimipaikan markkinat	17
4.3.2 X-tilitoimiston toiminta-alueen markkinat	19
4.3.3 Tilastotietoa tilitoimistojen liikevaihdosta X-tilitoimiston toiminta-alueella	20
4.4 Markkinointi	21
4.5 Yhtiömuodon valinta	21
4.5.1 Yksityinen elinkeinoharjoittaja.....	22
4.5.2 Yksityinen osakeyhtiö.....	22
4.6 Verotus.....	23
4.7 Talouden suunnittelu ja laskelmat	26
5 YRITYKSEN PERUSTAMINEN	29
5.1 Rekisteröinti.....	29
5.2 Yrityksen nimi	29
5.3 Perustamisilmoitus ja maksut	30
5.4 Kirjanpito ja tilintarkastus	30
5.5 Vakuutukset	31
6 SÄHKÖINEN TALOUSHALLINTO - modernin tilitoimiston ydin	33
6.1 EmCe Tilitoimisto Professional.....	34
6.2 Maestro	34
6.3 NetBaron.....	35
6 LIIKETOIMINTASUUNNITELMAN LAADINTAPROSESSI.....	37
7 JOHTOPÄÄTÖKSET	39
LIITELUETTELO	45

1 JOHDANTO

Liiketoimintasuunnitelma on kirjoitettu dokumentti, joka kuvailee liikeidean, toiminnan tarkoituksen, strategian, markkinat sekä taloudellisen että rahoituksellisen ennusteen. Aloituvaiheessa sen laatiminen on tärkeää, koska se ei ainoastaan mittaa yrityksen edistymistä jatkossa, vaan osoittaa yrittäjän suunnitelmat rahoittajille, kuten pankille. Liiketoimintasuunnitelma on keskeinen työkalu yritystoiminnan arvioinnissa ja esittelyssä. Liiketoimintasuunnitelma selkiyttää yrittäjän ajatuksia ja auttaa työskentelemään suunnitelmien mukaisesti. Liiketoimintasuunnitelman sisältö riippuu yrityksestä, mutta yleisesti siihen kannattaisi sisällyttää yleiskatsaus toimialasta, lyhyt kuvaus suunnitellusta liiketoiminnasta, tuotettavan palvelun tai tarjottavan tuotteen kuvaus, arvio tarvittavasta asiakasmäärästä ja millaisia markkinointi- ja myyntitoimenpiteitä suunnitellaan. Liiketoimintasuunnitelmassa tulee myös käsitellä keitä henkilöitä yritystoimintaan liittyy ja sitoutuu sekä minkälaisia kiinteistö-, kone-, laite- ja muita investointeja tarvitaan. Talouden suunnittelussa huomioidaan suunnitelmat kustannuksista sekä hinnoittelusta, tavoitteena voitollinen yritystoiminta. (Uusyrittäjäkeskus.fi 2013, hakupäivä 24.3.2013.)

TEM:n eli Työ- ja elinkeinoministeriön toimialaraportin mukaan taloushallintoala on osa liike-elämän palveluita ja alan liikevaihdon kehitys on ollut pääosin vuosina 2000 - 2011 kasvavaa. Koko alan sekä yksittäisten yritysten tilanne on hyvä. Taloudellisen epävarmuuden aikana kirjanpidon ja tilintarkastuksen peruspalveluiden merkitys on korostunut. Suomen tulevaisuutta kartoittavan tutkimuksen mukaan koko liike-elämän palvelusektorin työllisyys tulee kasvamaan Suomessa vuoteen 2015 mennessä vuosittain 2,8 prosenttia, työllisyyden keskimääräisen vuosikasvun ollessa 0,7 prosenttia. Alalle tarvitaan nuoria osaajia, sillä yksi suurimmista alan tulevista haasteista on työntekijöiden ja yrittäjien eläköityminen. (Metsä-Tokila 2011, 3.)

Idea oman tilitoimiston perustamisesta sai alkunsa työskenneltyäni tilitoimistossa ja pohtiessani mitä asioita tekisin työssäni toisin. Liikeidea oli yksi syistä miksi halusin suorittaa liiketalouden ammattikorkeakoulututkinnon. Tradenomi voi toimia mm. taloushallinnon asiantuntija- ja esimiestehtävissä. Koulutus tuo myös hyvät edellytykset oman yritystoiminnan harjoittamiselle. Tradenomi saa pätevyyden laskenta-alan ammattilaisen asiantuntijatutkinnon (KLT - kirjanpitäjä) suorittamiseen työskenneltyään monipuolisissa taloushallinnon tehtävissä kolme vuotta. Kyseinen erikoistutkinto on

edellytys tilitoimiston Taloushallintoliiton auktorisoinnille. (Kamk.fi 2012, 24.5.2012; Taloushallintoliitto 2012, hakupäivä 24.5.2012.)

1.1 Opinnäytetyön tavoite ja raja

Opinnäytetyöni tavoite on syventää liiketoimintaosaamistani sekä laatia liiketoimintasuunnitelma, jonka avulla selvittää onko yritykseni tarjoamille palveluille kysyntää olemassa olevilla markkinoilla ja millainen on toimialan tulevaisuus. Tavoitteena on myös selvittää onko liikeidea kannattava ja toteutuskelpoinen sekä millaiset ovat omat niin henkiset kuin taloudelliset resurssit yrittäjänä toimimiseen. Laadin liiketoimintasuunnitelman siihen tarkoitetun sivuston, www.liiketoimintasuunnitelma.com avulla, jonka liiketoimintasuunnitelman sisältörunko esitellään tämän työn liitteissä (Liite 1) (Liiketoimintasuunnitelma 2012, hakupäivä 3.6.2012). Esitän liiketoimintasuunnitelman Keski-Uudenmaan Uusyrittäjien yrittäjien neuvostolle, Kari Leismalle. Häneltä saatua palautetta käsitellen liiketoimintasuunnitelman laadintaprosessi -kappaleessa (Keski-Uudenmaan Uusyrittäjien keskus 2012, hakupäivä 3.4.2012). Tämä opinnäytetyöprosessi auttaa minua päättämään ryhdynkö tulevaisuudessa yrittäjäksi sekä mahdollistaa yrityksen perustamisen nopealla aikataululla.

Opinnäytetyön raportoinnissa perehdyn toimialaan, johon yritykseni sijoittuu, yrittäjyyden käsitteeseen, liiketoimintasuunnitelman rungon muodostaviin aihealueisiin sekä yrityksen perustamisen suunnitteluun ja perustamistoimenpiteisiin, jotka jäävät tehdyssä liiketoimintasuunnitelmassa vähemmälle huomiolle. Sähköinen taloushallinto, johon liikeideani vahvasti nojautuu, on myös yksi tutkittavista aiheista. Ohjelmiston ollessa kirjanpitäjän tärkein työkalu, esittelen raporttiosuudessa lyhyesti kolme erilaista taloushallinnon ohjelmistoa, joista yhtä ohjelmistoa voisin mahdollisesti käyttää tulevassa yrityksessäni.

Liiketoimintasuunnitelman sisältäessä useita laajoja liiketoiminnan aihealueita, rajaan raporttiosuuden tutkimusnäkökulman käsittelemään liiketoiminnan pääosa-alueita, joihin olen perehtynyt suunnitellessani yrityksen perustamista sekä laatiessani liiketoimintasuunnitelmaa, kuten millainen on yrityksen toimialan tulevaisuus, mitä on yrittäjyys ja mitä se vaatii, millaiset ovat markkinat, mikä yhtiömuoto valitaan ja mitkä ovat yhtiömuodon valinnan verotukselliset vaikutukset, miten selvittää pääoman tarve

sekä mitä vakuutuksia pitäisi ottaa ja miten yritys perustetaan. (Viitala 2006, 21 - 22). Tässä työssä käsitellään yhtiömuodoista vain toiminimi- ja osakeyhtiömuodot, koska nämä ovat ainoat mahdolliset yhtiömuodot yksin yrittävälle.

1.2 Tutkimusmenetelmä ja -aineisto

Toteutan opinnäytetyöni toiminnallisena opinnäytetyönä. Toiminnallisella opinnäytetyöllä tavoitellaan ammatillisen käytännön opastamista, ohjeistamista sekä toiminnan järjestämistä tai järjeistämistä. Toiminnallisen opinnäytetyön tuotoksena syntyy aina jokin konkreettinen tuote. Se voi olla esimerkiksi ohjeistus, suunnitelma tai jonkin tapahtuman toteuttaminen, jonka tavoitteena on yhdistää ammatillisuus, ammatilliset teoriat ja tutkimuksellinen asenne opinnäytetyöprosessin läpiviemiseksi. Toiminnallisen opinnäytetyön raportointi on käytännönläheistä ja havainnoivaa. Raporttiosuudesta lukija saa käsityksen mitä on tutkittu ja tehty, miksi ja miten on tehty sekä millaisiin johtopäätöksiin on päädytty. (Vilka & Airaksinen 2003, 9 - 10.) Raporttiosuuden lisäksi tämän opinnäytetyön toiminnallisena osuutena syntyy erillisenä tuotoksena liiketoimintasuunnitelma liikeideani pohjalta. Liiketoimintasuunnitelma on eräänlainen ohjeistus, jonka avulla yrittäjä ohjaa liiketoimintaansa ja järjeistää tekemiään liiketoiminnallisia valintoja. Liiketoimintasuunnitelmaa ei julkaista.

Toimintatutkimus on yksi laadullisten menetelmien strategioista, jossa käytetään välineinä erilaisia aineiston keruumenetelmiä. Tunnusomaista toimintatutkimukselle on toiminnan ja tutkinnan toteutus samanaikaisesti sekä käytännöllisen hyödyn tavoittelu. Kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimusmenetelmä sopii toiminnallisen opinnäytetyön toteuttamiseen, kun tavoitteena on kohderyhmän näkemyksiin perustuva idea ja sen ymmärtäminen. (Toimintatutkimus 2013, hakupäivä 5.4.2013; Vilka & Airaksinen 2003, 63.) Laadullinen tutkimus tarkoittaa mitä tahansa tutkimusta, jonka avulla pyritään ilmiön syvälliseen ymmärtämiseen. Laadullinen tutkimus tutkii yksittäistä tapausta, jossa tutkijan ja tutkittavan asian välillä on suora kontakti. Laadullinen tutkimus on kuvailevaa, tutkija on kiinnostunut prosesseista, merkityksistä ja ilmiön ymmärtämisestä sanojen, tekstien ja kuvien avulla. (Kananen 2008, 24 - 25.) Laadullinen tutkimusmenetelmä sopii opinnäytetyölleni, koska tavoitteena on kirjoittaa ylös näkemykseni omasta liikeideasta ja yrityksestä, ymmärtää kokonaisuutena mitä yrittäminen ja kannattava liiketoiminta käytännössä vaativat sekä teoriaa soveltamalla laatia liiketoimintasuunnitelma.

Tiedonkeruumenetelmänä käytän havainnointia, konsultoin yritysneuvonantajaa sekä tutkin aiheeseen liittyviä dokumentteja. Osana tutkimustyötä kartoitan toiminta-alueeni toimivien kilpailijoiden määrää Työ- ja elinkeinoministeriön tilastojen sekä järjestäytyneiden yrittäjien jäsenrekistereiden avulla. Sähköpostikyselyllä kartoitan liikeideani yhden osa-alueen, [REDACTED] kiinnostavuutta sekä verkostoitumisen hyödyntämistä. Kolmeen esittämäni kysymykseen on voitu vastata vapaamuotoisesti kirjoittamalla. Sähköpostikysely on tehty 22:lle toiminta-alueellani jo toimivalle tilitoimistolle. Tutustun myös kolmeen eri taloushallinto-ohjelmistoon tarjouspyyntöjen avulla selvittääkseni ohjelmistojen toimintoja ja hintoja mm. kustannuslaskelmia varten. Kyseiset ohjelmistot ovat EmCe Tilitoimisto Professional, Maestro ja NetBaron.

Teoriaa opinnäytetyöhön on saatu yrityksen perustamista ja liiketoiminnan suunnittelua käsittelevästä kirjallisuudesta ja Internet-lähteistä. Aineiston valinnassa on keskitytty ammatillisesti luotettaviin ja ajantasaisiin dokumentteihin. Tärkeänä aineistona raportointiosuudessa on käytetty Työ- ja Elinkeinoministeriön Timo Metsä-Tokilan kirjoittamaa Toimialaraporttia taloushallinnon palvelualasta vuodelta 2011. Kyseinen raportti on viimeisin julkistettu toimialaraportti, jota työssä on voitu käyttää. Mm. esitetyissä arvonlisäverokannoissa ja verovapaan osinkotulon määrässä on huomioitu vuoden 2013 säännökset.

Opinnäytetyön raporttiosuudesta käy ilmi, mitä aiheita on mm. teoriassa tutkittu ja sovellettu laadittaessa liiketoimintasuunnitelmaa, mitä yritystä perustettaessa pitäisi ottaa huomioon, miten liiketoimintasuunnitelma on laadittu sekä mihin johtopäätöksiin olen päätenyt. Liikesalaisuuden takia johtopäätöksissä käsitellään vain kysymykset, joihin opinnäytetyöllä on haettu vastauksia, paljastamatta tarkemmin mm. laskelmien ja tehtyjen kyselyjen sisältöä.

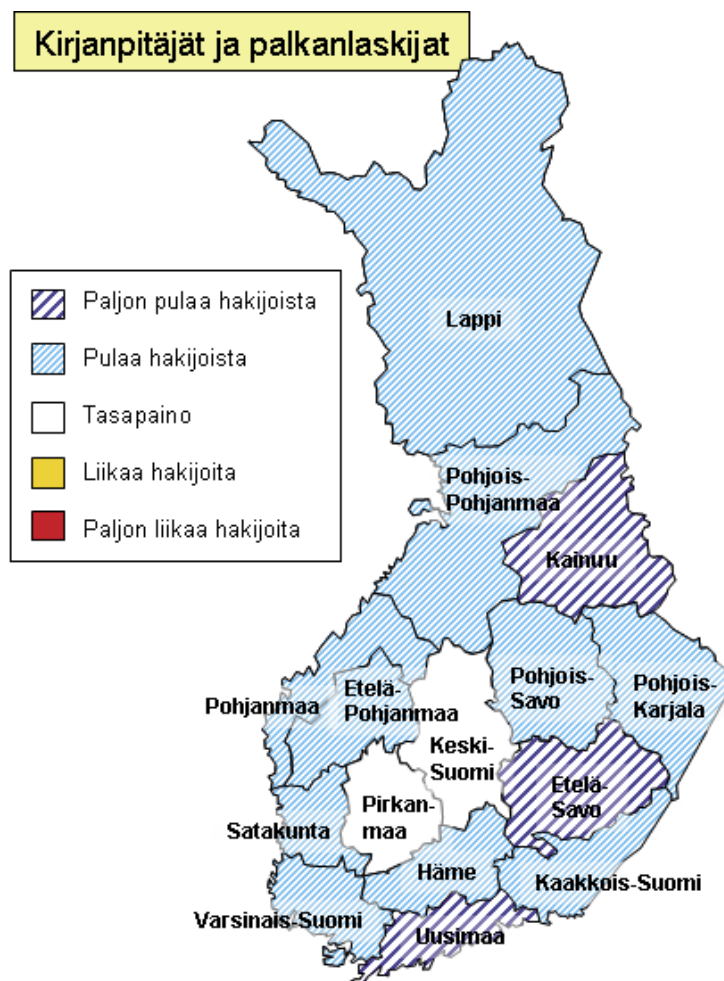
2 TALOUSHALLINTOPALVELUIDEN TOIMIALAKATSAUS

Kirjanpitoalveluita tarjoavat yritykset ovat Suomessa keskimäärin suhteellisen pieniä. Suurimmatkin toimipaikat ovat muihin aloihin verrattuna pieniä, 20 - 70 henkilön toimipaikkoja. Perinteisesti alalla on arvostettu paikallisuutta ja läheisyyttä. Sähköisen asioinnin myötä tämä tulee muuttumaan. (Metsä-Tokila 2011, 3, 23.)

Taloushallintoala on ollut 1990-luvun loppupuolelta lähtien voimakkaan rakennemuutoksen kohteena, jossa keskeinen muutossuunta on ollut neuvonta- ja analysointipalvelujen merkityksen kasvu ns. perinteisten lakisääteisten tehtävien rinnalla. Kirjanpitoyritysten tehtävien liittyessä yhä kiinteämmin asiakasyritysjohdon tukemiseen ja sitä kautta kilpailukyvyn ylläpitämiseen ja kehittämiseen, on asiakasyrityksille pystyttävä tarjoamaan jopa juridista konsultointia ja veroneuvontaa. Tilitoimistohenkilöstön ammattitaito on perinteisesti liittynyt itse laskentaan, mutta laskentarutiinien automatisoitumisen myötä on tärkeään asemaan noussut prosessien kokonaisuymmärrys, asioiden varmistus ja kontrollointi. Kun kirjanpidosta on tulossa yhä enemmän sisäisen laskennan ja johtamisen apuväline, tarvitaan tilitoimistohenkilöstöltä lisäksi kykyä tarkoituksen mukaiseen johdon raportointiin sekä sen arviointiin. Tärkeimpiä osaamisalueita tilitoimistoalalla tänä päivänä ovatkin siis laskentaosaaminen ja siihen liittyvä arviointikyky, kirjanpitoon liittyvien ohjelmien hallinta, säädöspohjan tuntemus, asiakasvalmiudet ja myyntihenkisyys, neuvonta- ja konsultointitaidot, kielitaito sekä toimialaosaaminen. (Metsä-Tokila 2011, 36 - 38.)

Tilitoimistoalan rakennemuutosta hidastaa mm. se, että tilitoimistoalalla on paljon yhden henkilön yrityksiä, osa tilitoimistoyrittäjistä on vailla alan koulutusta sekä tilitoimistoyrittäjien melko korkea keski-ikä. Pääkaupunkiseudun ja kasvukeskusten ulkopuolella keskitytään edelleen lakisääteisten tehtävien hoitamiseen. Toisaalta rakennemuutosta hidastaa myös asiakasyritysten laskentatoimen kehittymättömyys. Asiakasyritykset pitävät kirjanpitoa pakkona ja puutteet tietotekniikan hyödyntämisessä hidastavat kirjanpidon automatisointia. (Metsä-Tokila 2011, 36.)

Kirjanpitoaluelu alan henkilöstön määrä on kasvanut 15 prosenttia vuosina 2006 - 2009 yleisestä taloudellisesta epävarmuudesta huolimatta. Metsä-Tokila toteakin kirjoittamassaan toimialaraportissa, ettei taloushallintoala ole erityisen herkkä talouden nousu- ja alamäille ja että ala on monia muita aloja vakiintuneempi. Kuvasta 1 käy ilmi, että keväällä 2011 osaavista kirjanpitäjistä ja palkanlaskijoista on ollut pulaa melkein koko maassa. Suurimmasta henkilöstöpulasta kärsitään Uudellamaalla, Etelä-Savossa ja Kainuussa. Tasapainoinen työvoimatilanne löytyy ainoastaan Keski-Suomesta ja Pirkanmaalta. (Metsä-Tokila 2011, 18 - 20, 25.)

Kuva 1. Työvoiman kohtaantotilanne kirjanpitäjien ja palkanlaskijoiden ammateissa keväällä 2011 (Metsä-Tokila 2011, 25).

Tiltoimistoalalla on lähdeetty siirtymään kohti paperitonta taloushallintoa. Tietotekniikan kehityksen myötä tiltoimisto- ja ohjelmistoalan välille syntyä uusia kytkeittä, kun laskutus, kirjanpito tilinpäätöksineen, raportoinnit sekä palkanmaksut hoidetaan yhä useammin sähköisesti. Muutosta kuitenkin hidastaa se, ettei ohjelmistojen standartointi ole riittäväällä tasolla ja ettei kaikilla, pienillä asiakasyrityksillä välttämättä

ole resursseja tietotekniikan aktiiviseen hyödyntämiseen. Painetta nopeampaan kehitykseen luo suurempien yritysten siirtyminen paperittomaan taloushallintoon, jolloin ne eivät halua enää pieniltäkään yhteistyökumppaneiltaan paperilaskuja. (Metsä-Tokila 2011, 40.)

Tietotekniikan kehityksen myötä tietojärjestelmiä voidaan tarjota myös asiakkaalle internetin kautta vuokrauspalveluna, mikäli asiakasyritys haluaa hoitaa kirjanpitoa itse. Asiantuntemuksen korkean laadun vuoksi yritykset kuitenkin usein valitsevat ulkopuolisen tilitoimiston, joka käyttää hyväkseen uusia tietojärjestelmiä ja yhä useammin tarjoaa perinteisen kirjanpidon lisäksi erilaisia palvelupaketteja internetin välityksellä. Nämä palvelupaketit voivat sisältää mm. sähköistä arkistointia, raportteja asiakkaan taloudellisesta tilanteesta ja lainsäädännön muutosten seuranta. Kirjanpito muuttuu tietotekniikan kehityksen myötä analysointivälineeksi ja sitä pystytään käyttämään aivan uudella tavalla johtamisen apuna. (Metsä-Tokila 2011, 40.)

Tilitoimistoalan kehityssuuntia toimialaraportin mukaan ovat painopisteen siirtyminen perinteisestä kirjanpidosta johdon laskentatoimen kehittämiseen, tietotekniikan kehitys kohti paperitonta kirjanpitoa ja kokonaisuudessaan kohti sähköistyvää taloushallintoa, alan polarisoituminen heikentäen pienten toimistojen asemaa, yritysten taloushallinnon ulkoistaminen ja siihen liittyvät edistyneimpien tilitoimistojen kasvumahdollisuudet, kilpailu tilintarkastustoimistojen kanssa taloushallinnon konsultoinnin alueella sekä tulevaisuuskirjanpidon kehittyminen yritysten ennakoitotoiminnan tueksi. (Metsä-Tokila 2011, 41).

Tilitoimistoalalla käynnistynyt rakennemuutos siis mullistaa toimialaa ja kuvassa 2 esitellään taloushallintoalan SWOT-analyysi, joka paljastaa toimialan vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat.

Vahvuudet	Heikkoudet
<ul style="list-style-type: none"> • Toiminnan lakisääteisyys ja siihen liittyvä kysynnän jatkuvuus • Tärkeä ja kasvava merkitys asiakkaiden toiminnalle • Osaamiseen perustuva toiminta • Yritystoiminnan arvostus • Yritysten vakaa taloudellinen tilanne 	<ul style="list-style-type: none"> • Kehityksen hitaus • Sivutoimisuus, ammatillistumisen keskeneräisyys • Yhden henkilön yritysten määrä • Neuvonta- ja konsultointitaitojen puute • Markkinointitaitojen puute
Mahdollisuudet	Uhat
<ul style="list-style-type: none"> • Ammattimaisen toiminnan osuuden lisäys • Neuvontapalveluiden lisääminen ja monipuolistaminen • Asiakasryhmäkohtainen erikoistuminen • Verkostoituminen, oppilaitosyhteistyö • Suurempien yritysten taloushallinnon ulkoistaminen • Sähköisen asioinnin lisääminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Alan polarisoituminen • Osaajien puute, rekrytointiongelmat • Asiakkaan asenteet ja osaamisen puute: Taloushallinnon palvelut nähdään pakkona, eikä liikkeenjohdon apuvälineenä • Nopeat muutokset lainsäädännössä

Kuva 2. Taloushallintoalan SWOT-analyysi. (Metsä-Tokila 2011, 46.)

3 YRITTÄJYYS

Yrittäjäksi voi ryhtyä kuka tahansa iästä, sukupuolesta, koulutuksesta ja kokemuksesta riippumatta. Yrittäjäksi ryhtyvän tulee olla valmis ottamaan hallittuja riskejä. Suurimmat epävarmuustekijät liittyvät yleensä ansiotasoon, asiakasmäärään ja mahdolliseen omaisuuden menettämiseen. Yrittäjältä toivottavia luonteenpiirteitä ovat rohkeus, ahkeruus, vastuullisuus, pitkäjänteisyys ja määrätietoisuus. Yrittäjänä menestymiseen vaikuttavat myös useat yrittäjästä itsestään riippumattomat syyt, kuten suhdannevaihtelut, toimintaympäristön muutokset sekä alueellinen että yleinen suhtautuminen yrittäjyyteen. (Yrityssuomi.fi 2012, hakupäivä 3.5.2012).

Yrittäjäksi ryhtymiseen on monia hyviä syitä, kuten halu toteuttaa itseään, vapauden kaipuu, halu ottaa vastuuta omasta elästään, idea uudesta bisneksestä, perheyrietyksen toiminnan jatkaminen, jatkumo työpaikalla kisällistä yrittäjän asemaan, ammattitaito ja osaaminen, harrastuksen muuttuminen yrittämiseksi, työpaikan tyrmäykset omille kehitysajatuksille, työpaikan kurjat olosuhteet, yksi tai useampi asiakas, joilla pääsee alkuun jne. (Vahtera 2011, 22 - 23.) Yrittäjä joutuu tekemään enemmän työtä kuin saman työn tekijä palkkatyössä. Silti "laiskuus" tai elämästä nauttiminen voi olla hyvä peruste yrittämiselle. Jos yrittäjä on taitava omassa työssään, hän voi järjestää itselleen elämän, jossa työ vie vain pienen osan yrittäjän ajasta. (Vahtera 2011, 24.)

Yrittäjäksi ryhtyvällä on liikeidea, jonka hän haluaa toteuttaa. Perustamisen yhteydessä tehdyt päätökset ovat pitkävaikutteisia ja näin ollen perustamisvaiheessa on suunniteltava yrityksen toimintoja koko sen elinkaaren eri vaiheisiin. Suunnittelussa kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin osa-alueisiin; liikeidean kunnolliseen suunnitteluun ja kriittiseen arviointiin, tuotteiden/palveluiden ja niiden tuotannon onnistumiseen, oikean yhtiömuodon valintaan, mahdollisesti omistuksen jakautumiseen, markkinointiin, investointeihin ja niiden kannattavuuteen, rahoituksen lähteisiin ja riittävyteen, vakuutusratkaisuihin, verosuunnitteluun sekä voiton kotiuttamiseen ja yksityistalouteen. Näihin osa-alueisiin paneudutaan liiketoimintasuunnitelman avulla. (Viitala 2006, 21 - 22.)

4 LIIKETOIMINTASUUNNITELMA

Liiketoimintasuunnitelma on yrityksen toimintojen kirjallinen kuvaus ja ohjenuora, jota tarvitaan oman liiketoiminnan arvioimiseen sekä haettaessa ulkopuolista rahoitusta. Perusteellinen liiketoiminnan suunnittelu luo pohjan yrityksen menestymiselle. Suunnitelman avulla yritys varautuu myös tulevaisuuteen. Sisältö ja sen laajuus riippuvat yrityksen toimialasta sekä suunnitelman käyttötarkoituksesta, mutta sen tulisi sisältää ainakin liikeidea, tuotteet ja palvelut, asiakkaat ja markkinat, kilpailevat tuotteet ja palvelut, taloudellinen suunnittelu, yrityksen toimintatavat ja työntekijöiden tarve. Liiketoimintasuunnitelma tehdään yritystä perustettaessa, laajennettaessa toimintaa tai vaikkapa yrityskauppaa suunniteltaessa. Liiketoimintasuunnitelman laatiminen on jatkuva prosessi; liiketoimintasuunnitelmaa tulisi päivittää ja kehittää, jotta siitä saataisiin apua esimerkiksi liiketoiminnassa tapahtuvien muutosten havainnoimiseen ja niihin reagoimiseen. (Ilmoniemi, Järvensivu, Kyläkallio, Parantainen & Siikavuo 2009, 61 - 62; Viitala 2006, 19; Yrityksen perustajan opas 2011, hakupäivä 24.5.2012.)

Liiketoimintasuunnitelmaa laatiessa kannattaa asettaa erilaisia tavoitteita; kenelle ja miten myydään? Kuka, millainen ja millaiset tarpeet asiakkaalla on? Kuinka paljon palvelun tuottamiseen voidaan ja halutaan käyttää aikaa? Jääkö aikaa myös vapaa-ajalle ja perhe-elämälle? Innostuneella ja myönteisellä mielellä pystytään luomaan uusia ratkaisuja ja innovaatioita. Toimittaessa asiantuntija-alalla ja yritystoiminnan perustuessa erityiseen osaamiseen, on yrittäjä itse tärkeä, ulospäin näkyvin osa yritystä. Yrittäjän myönteisyys ja intohimo, yhdessä osaamisen kanssa mahdollistavat ainutlaatuisen, kannattavien ja pitkäaikaisten asiakkuussuhteiden syntymisen, eikä tätä osaa kannata jättää huomioimatta liiketoimintasuunnitelmaa laadittaessa. (Uusyrittäjäkeskus.fi 2013, hakupäivä 24.3.2013.)

4.1 Liikeidea

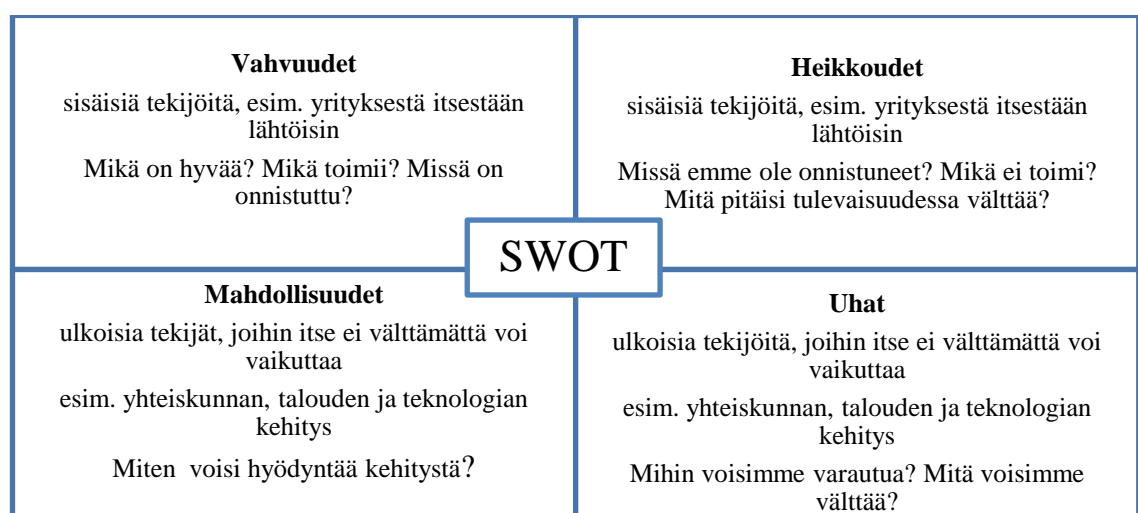
Liikeidea vastaa kysymyksiin mitä, kenelle ja miten. Se kuvaa lyhyesti, miksi yritys on olemassa. Se kuvaa yrityksen tarjoamia tuotteita ja palveluita ja yleisesti sitä, mitä tarpeita varten yritys ja sen tuotteet/palvelut on tehty. Liikeideassa määritellään myös yrityksen asiakasryhmä ja miten yritystoimintaa on tarkoitus harjoittaa, esimerkiksi miten tuotteita tai palveluita markkinoidaan ja myydään sekä minkälaisissa tiloissa toimitaan. (Ilmoniemi ym. 2009, 52.)

Omaa liikeideaa pitäisi pystyä punnitsemaan kriittisesti, asiakkaiden näkökulmasta. Liikeideaa rehellisesti arvioimalla pitäisi varmistua siitä, että tuotteelle tai palvelulle löytyisi myös ostajia. Liikeidean arvioimiseen voi pyytää ulkopuolisen apua, esimerkiksi Uusyrityskeskuksesta. Liiketoiminnan aloitusvaiheessa on monia asioita, jotka voivat mennä pieleen. Yrittäjä saattaa lähteä mukaan vääränlaiseen liiketoimintaan, väärälle toimialalle tai markkinoille, joita ei ole olemassa - eikä edes tulossa. Liiketoiminnan aloittamisen ajoitus voi olla pielessä tai idea voi olla omasta mielestäsi maailman paras liikeidea, mutta asiakkaalla ei ole rahaa tai halua maksaa siitä. (Pyykkö 2011, 34.)

Liikeidea työstettäessä kannattaa myös pohtia mitkä asiat saavat yleensäkin asiakkaat käyttämään rahaa? Kuluttajakäyttäytymisguru Joe Vitaen esittämien kulutusyiden TOP 5; ansaita tai tehdä rahaa, säästää rahaa, säästää aikaa, vaivan tai ponnistelun välttäminen ja mukavuuden lisääminen. Pohdinnan arvoista on selvittää, mitkä näistä koskevat tehtävää liiketoimintasuunnitelmaa. (Pyykkö 2011, 34.)

4.1.1 SWOT-analyysi

SWOT-analyysiä käytetään usein arviointimenetelmänä yrityksen strategisessa suunnittelussa. Sen avulla pystytään arvioimaan esim. yrityksen asemaa suhteessa itseensä ja ulkomaailmaan tai vaikkapa arvioida liikeidean hyödynnettävyyttä. Lyhenne SWOT tulee englannin sanoista Strengths (vahvuudet), Weaknesses (heikkoudet), Opportunities (mahdollisuudet) ja Threats (uhat), jotka kirjataan yleensä ns. nelikenttämuotoon kuten kuvassa 3. (Ok - opintokeskus 2013, hakupäivä 23.3.2013.)

Kuva 3. SWOT-analyysin runko. (Ok - opintokeskus 2013, hakupäivä 23.3.2013.)

4.1.2 Missio - visio - arvot - strategia

Missio, toiselta nimeltään elämäntehtävä on yhtä kuin syy, miksi yritys on olemassa. Visio on yrityksen tulevaisuuden tahtotila, tavoitteiden ja päämäärien toteutumisen tulos. Arvot ovat periaatteita, joiden mukaisesti yritys toimii. (Ilmoniemi ym. 2009, 28.) Strategia vastaa kysymykseen, millä keinoin saavutetaan tavoiteltu visio; mitä tehdään, mitä ei tehdä ja mihin mikäkin johtaa. Strategialla haetaan kannattavaa kasvua. Se määrittää, missä ollaan ja mihin pitäisi mennä. Siitä ilmenee kilpailuetu ja se ottaa kantaa siihen, miten asiakas - tarjonta - akselilla toimitaan. (Pyykkö 2011, 225 - 226.)

Strategian tulisi tuoda parhaiten esiin yrityksen erityisosaaminen ja vahvuudet. Pk-yritysten strategiat perustuvat useimmiten erikoistumiseen ja fokusointiin. Strategiana voi olla myös hintajohtajuus. *Erikoistumalla* yritys pyrkii tyydyttämään asiakkaan tarpeet tuotteillaan ja palveluillaan kilpailijoitaan paremmin, kun taas *fokusoinnilla* keskitytään tarkasti määriteltyyn asiakaskuntaan, jonka tarpeet, halut ja intressit tunnetaan hyvin. *Hintajohtajuudessa* pyritään tarjoamaan tuotteita ja palveluita muita kilpailijoita edullisemmin. (Ilmoniemi ym. 2009, 30 - 31.)

4.2 Palvelutuote

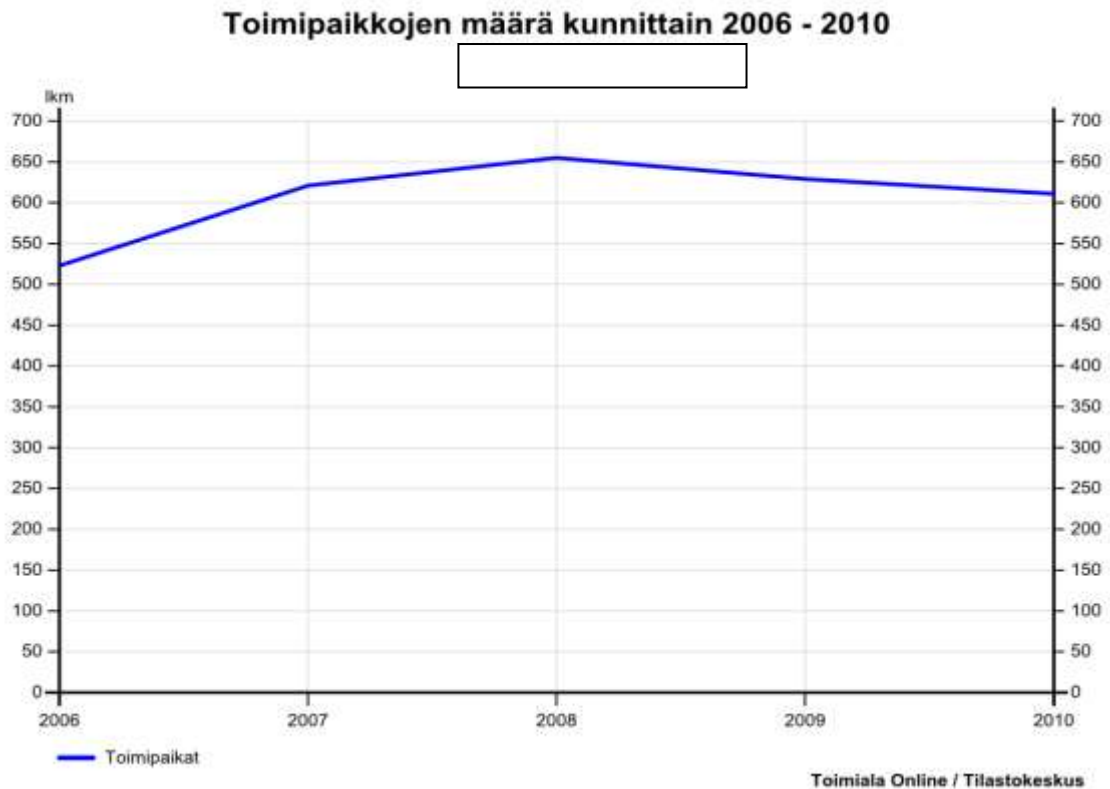
Liiketoiminnan perustuessa asiakkaille tarjottavien esimerkiksi asiantuntijapalveluiden myymiseen, on kyse palveluyrityksestä. Tyypillisesti palveluyrityksen strategisen kehityksen ydintä on se, kuinka yritys tuotteistaa itsensä eli millaisen lupauksen yritys luo omalle liiketoiminnalleen. Kunnianhimoinen palveluyritys hakee yhä parempia, tehokkaampia, edullisempia ja tuottavampia menetelmiä palveluidensa tarjoamiseen. Palvelutuote voidaan tuotteistaa palvelukonseptiksi, joka sisältää esimerkiksi palvelulupauksen, profiloidun käyttötarkoituksen, palvelun sisällön ja palvelumallin eli palvelun tarjoamisen prosessin, oheismateriaalit, sopimukset jne. Palvelutuotteiden paketoinnissa on tärkeää löytää innovatiivinen tuotenimi, joka erottaa tuotteen kilpailijoista. (Yrityssuomi.fi 2012, hakupäivä 3.5.2012.) Esimerkkinä Tilitoimisto Arto Marttila Oy:n tuotteistetut tilitoimistopalvelupaketit; Hillopurkki - pienen yrityksen peruskirjanpito, Siivet - kasvuyrityksen vaativa kirjanpito, Kasvu - suuren yrityksen laaja kirjanpito sekä Tasapainottaja - pistä bisnes kannattamaan (Tilitoimisto Arto Marttila Oy 2013, hakupäivä 23.3.2013).

4.3 Toimintaympäristö

Yrityksen toimintaympäristöä voidaan tutkia hyvin yleisluontoisesti, kuten tutkimalla poliittista, taloudellista, teknologista ja ekologista tilannetta sekä kehitystä. Esimerkiksi tällä hetkellä toimintaympäristön muutoksia aiheuttavat mm. globalisoituminen, ilmastonmuutos, digitalisoituminen ja finanssikriisi. Tyypillisesti yrityksen toimintaympäristöä tutkittaessa riittää kuitenkin arviointi yrityksen tuotteiden ja palveluiden kysynnästä, kilpailutilanteesta ja kilpailijoista, toimialasta, tavarantoimittajista, yhteistyökumppaneista sekä sidosryhmistä. *Kysyntäanalyysillä* voidaan selvittää mitä tarpeita yrityksen tuote/palvelu tyydyttää, mikä on markkinoiden koko ja millainen on asiakkaiden ostokäyttäytyminen. *Kilpailuanalyysillä* tutkitaan alalla jo toimivien ja/tai sille pyrkivien yritysten toimintaa, markkinoilla jo olevia samankaltaisia tuotteita ja palveluita sekä niiden toimittajia ja ostajia. Sisäisen toimintaympäristön tilanne selviää tutkimalla oman yrityksen sen hetkistä tilannetta, valikoimaa, kykyä ja tärkeitä asiakassuhteita SWOT-analyysin avulla. (Yrityssuomi.fi 2012, hakupäivä 3.5.2012.)

4.3.1 X-tilitoimiston toimipaikan markkinat

Perustettava yritys, jolle liiketoimintasuunnitelmaa laaditaan sijaitsee [REDACTED], [REDACTED] päin. [REDACTED]n markkinoita tutkimalla selvisi, että Tilastokeskuksen kuvakantatietojen mukaan [REDACTED]ssa on ollut yrityksiä vuonna 2010 hieman yli 600 (ks. seuraava kuva 4), kun [REDACTED]n kaupungin verkkosivuilla puhutaan reilusta 500 yrityksestä ([REDACTED]n kaupunki 2012, hakupäivä 29.5.2012; Toimiala Online 2012a, hakupäivä 28.5.2012).

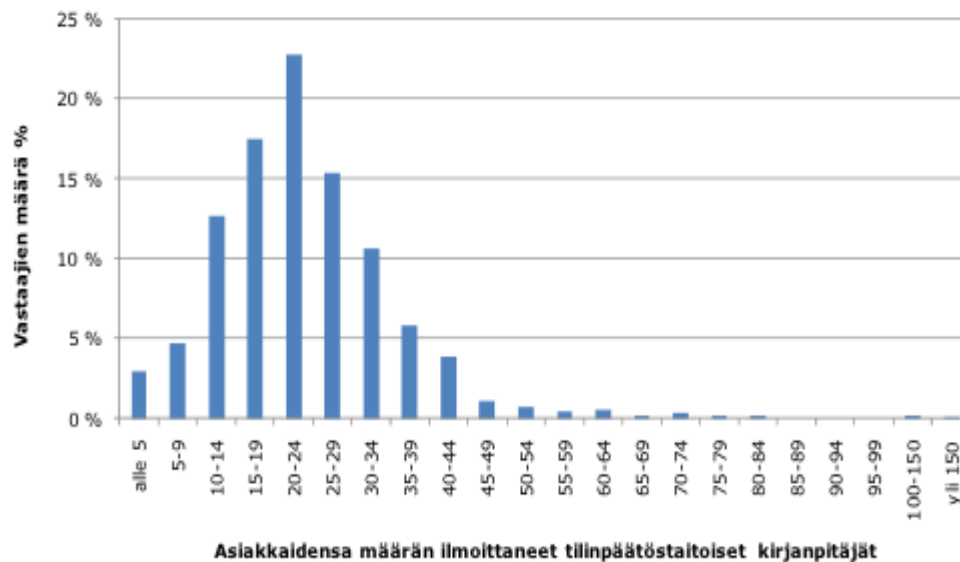

Kuva 4. [redacted]n toimipaikkojen määrä (Toimiala Online 2012a, hakupäivä 28.5.2012).

Tutkimalla Internetistä löytyviä jäsenrekistereitä selviää, että [redacted]ssa liiketiloissa toimivia tilitoimistoja on viisi; [redacted] Oy, [redacted] Ky, [redacted] Oy, [redacted] Oy ja [redacted] Oy, joista kaikki muut paitsi [redacted] Oy ovat Taloushallintoliiton auktorisoimia ja kukin toimisto työllistää kahdesta kolmeen henkilöä (Taloushallintoliitto 2012, hakupäivä 24.5.2012; Yrityshaku.fi 2012, hakupäivä 28.5.2012). Loput TEMin tilaston neljä alan toimipaikkaa [redacted]ssa oletan sisältävän kotonaan toimivat yrittäjät.

Tarkemman tiedon puuttuessa arvioin karkeasti, että noin 600:sta yrityksestä sata hoitaa kirjanpitoa itse. [redacted]ssa noin 500 yritystä tarvitsee kirjanpitoa. Jakamalla tämä määrä kymmenellä [redacted]ssa toimivalla alan yrityksellä (TEMin tilastotieto + minun yritykseni), jää yritysasiakkaita 50 kpl per alan yrittäjä. Työkokemuksen perusteella tiedän, että todellisuudessa kaikki [redacted]ssa toimivat yritykset eivät teetä kirjanpitoaan [redacted]lla alan yrittäjillä, joten arvioni mukaan [redacted] yksistään toiminta-alueena ei ole riittävä.

Seuraava kuva 5 kertoo kuinka paljon asiakkaita kirjanpitäjillä on keskimäärin. Yli 20 % :lla asiakkaita on 20 - 24. Jos siis ajatellaan, että [REDACTED] ssa on viisi tilitoimistoa, jotka työllistävät noin kaksi henkilöä omistajan lisäksi ja tähän lisätään neljä yksin yrittäjää, voidaan karkeasti arvioida, että 19 hlöä x 24 asiakasta on 456 asiakasta. Tämä tukee arviotani siitä, ettei [REDACTED] ainoastaan toiminta-alueena ole riittävä.

Kuva 5. Tilinpäätöstaitoisten kirjanpitäjien vastuulla olevien asiakkaiden määrä (Taloushallintoliiton jäsentutkimus 2011, hakupäivä 21.2.2013).

4.3.2 X-tilitoimiston toiminta-alueen markkinat

[REDACTED]n yrityskannan ollessa yksistään riittämätön uudelle toimijalle on toiminta-alueetta laajennettava ympäristökuntiin. Liiketoimintasuunnitelmassa henkilökohtaisen asioinnin ja myynninedistämistoimenpiteiden johdosta toiminta-alue rajataan 50 km:n säteelle [REDACTED]sta, vaikka sähköinen taloushallinto mahdollistaa laajemman maantieteellisen palvelualueen. Suurimmat lähikunnat ja -kaupungit [REDACTED]

[REDACTED] kilometrin päässä. (GoogleMaps 2012, hakupäivä 28.2.2012.)

Kuten seuraavasta kuvasta 6 näkyy, tämän toimintasäteen sisään osuu kuusi ed. mainittua [REDACTED] suurempaa kuntaa ja kaupunkia sekä muutamia pienempiä kuntia kuten [REDACTED], joihin kohdistaa markkinointitoimenpiteitä.

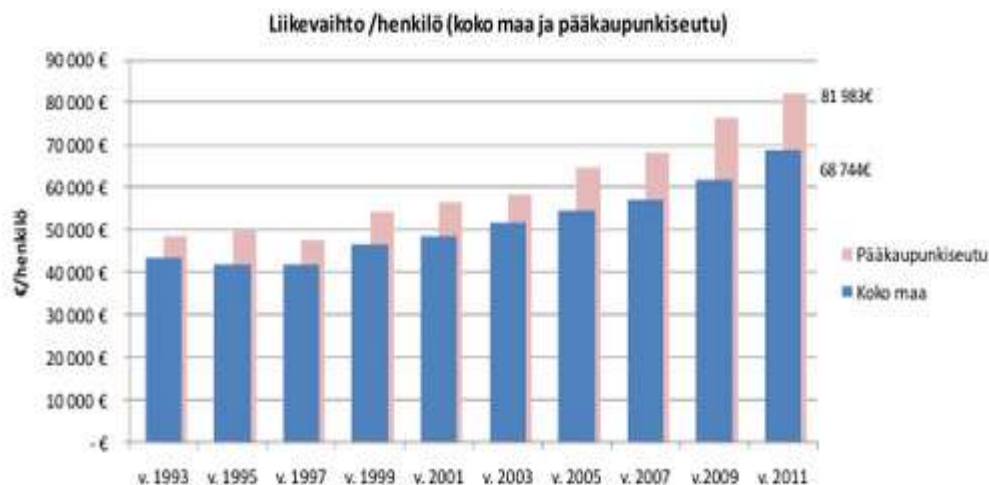
Kuva 6. Yrityksen toimintaympäristö kartalla (GoogleMaps 2012, hakupäivä 28.5.2012).

Tutkimalla toimipaikkani ja toiminta-alueeni isoimpia kaupunkeja ja kuntia TEMin tilastotiedoista selviää, että toimialaluokkaan 69201 eli kirjanpito- ja tilinpäätöspalvelut kuuluvia toimipaikkoja löytyy [redacted] 9 kpl, [redacted] 34 kpl, [redacted] 26 kpl, [redacted] 22 kpl, [redacted] 48 kpl, [redacted] 22 kpl ja [redacted] 43 kpl (Toimiala Online 2012, hakupäivä 28.5.2012). Kilpailijoiden määrä lisääntyy huomattavasti [redacted]n ulkopuolella, mutta vastaavasti lisääntyy myös potentiaalisten asiakasyritysten määrä.

4.3.3 Tilastotietoa tilitoimistojen liikevaihdosta X-tilitoimiston toiminta-alueella

TEMin tilastotietojen mukaan mediaaniliikevaihto per toimipaikka on ollut vuonna 2010 [redacted] 107 000 euroa, [redacted] 177 000 euroa, [redacted] 184 000 euroa, [redacted] 205 000 euroa, [redacted] 166 000 euroa ja [redacted] 111 000 euroa. [redacted]sta kyseistä tilastotietoa ei ole saatavilla. Alle viisi henkilöä työllistävien kirjanpito- ja tilinpäätöspalveluita tarjoavien yritysten tilikauden tulos ennen veroja on vuosina 2006 - 2010 ollut keskimäärin 77 259,54 euroa. Vuosina 2006 - 2011 [redacted]ssa uusia alan yrityksiä on perustettu kolme ja lopetettu yksi. (Toimiala Online 2012, hakupäivä 28.5.2012.)

Seuraavassa kuvassa 7 esitellään tilitoimistojen liikevaihdon kehitystä henkilöä kohden vuosina 1993 - 2011. Pääkaupunkiseudulla v. 2011 liikevaihto on noussut 81 983 euroon ja muualla Suomessa vastaava luku on ollut 68 744 euroa. Vajaassa 10 vuodessa liikevaihto on kasvanut noin 30 000 euroa / henkilö.

Kuva 7. Liikevaihdon kehitys tilitoimistoissa vuosina 1993 - 2011 (Taloushallintoliiton jäsentutkimus 2011, hakupäivä 21.2.2013.)

4.4 Markkinointi

Markkinoinnin pääasiallinen tavoite on mahdollistaa yrityksen kasvu. Tarkemmin eriteltynä markkinoinnin tehtävä on aikaansaada ja ylläpitää kilpailuetua, parantaa ja ylläpitää tuottoa, lisätä tuotteen/palvelun houkuttelevuutta, luoda, ylläpitää ja kehittää asiakassuhteita sekä ylläpitää yhtenäistä imagoa yrityksen kaikessa toiminnassa. Markkinoinnin toimintasuunnitelman voi laatia esimerkiksi seuraavien kysymysten avulla; mitä asiakasryhmiä lähdetään tavoittelemaan? Mitä markkinoinnin eri keinoja käytetään kohderyhmien tavoittamiseen? Miten toimenpiteet toteutetaan? Mitä eri markkinointitoimenpiteet tulevat maksamaan nyt ja myöhemmin? (Markkinointisuunnitelma.fi 2009, hakupäivä 23.3.2013.)

4.5 Yhtiömuodon valinta

Yritysmuodon valintaan vaikuttavia tekijöitä ovat mm. yrityksen osallisten määrä, osallistumismuoto ja panostukset, oman ja/tai vieraan pääoman tarve ja määrä, yrityksen ja sen omistajien verotus, vastuu yrityksen veloista ja velvoitteista, riskit, toiminnan tarkoitus, laajuus, kasvuodotukset ja joustavuus, voitonjako, hallintorutiinien erot, arvioitu toiminta-aika, mahdollinen sukupolvenvaihdos sekä myynti ja lopettaminen. (Ilmoniemi ym. 2009, 65; Viitala 2006, 54 - 55.)

Suomessa voi ammatti- ja elinkeinotoimintaa harjoittaa joko yksityisenä elinkeinoharjoittajana, avoimessa yhtiössä, kommandiittiyhtiössä, osakeyhtiössä tai osuuskunnassa. Avointa yhtiötä ja kommandiittiyhtiötä kutsutaan yhteisnimellä

henkilöyhtiöt. (Ilmoniemmi ym. 2009, 65.) Valintaa tehdessä kannattaa arvioida tilannetta 5 - 10 vuoden päähän asettamalla hyvät ja huonot puolet vastakkain ja valitsemalla omaan toimintaan parhaiten sopiva muoto. Aloittavan yrittäjän kannattaa käyttää asiantuntijaa apuna yritysmuodon valintaa tehdessään. (Viitala 2006, 55.) Apua yritysmuodon valintaan voi saada mm. Yrityssuomi.fi -verkkopalvelusta ja Uusyrittäjäkeskuksista. (Ilmoniemmi ym. 2009, 65.)

4.5.1 Yksityinen elinkeinoharjoittaja

Yksityinen elinkeinoharjoittaja eli toiminimi on luonnollinen henkilö, joka harjoittaa yritystoimintaa ammatin- tai elinkeinoharjoittajana. Yksityisen elinkeinoharjoittajan toiminimessä ei voi käyttää muun henkilön nimeä kuin itse yrittäjän. Jos toiminimellä on kiinteä toimipiste, pitää kaupparekisterille ja verohallinnolle tehdä perustamisilmoitus. Toiminimen perustaminen ei edellytä minimipääomaa, vaan yrittäjän työpanos riittää. Päätöksien teko on nopeaa ja joustavaa, sillä yrittäjä tekee yksin toimintaansa liittyvät päätökset, edustaa yritystä ja kantaa vastuun velvoitteista. Päätösten vakuudeksi ei tarvita erillisiä pöytäkirjoja. Yksityinen elinkeinoharjoittaja voi ilman seuraamuksia vapaasti käyttää yrityksen rahavaroja yksityistalouden tarpeisiin ylittämättä nostoillaan yrityksen oman pääoman määrää, mutta toisaalta hän myös vastaa kaikella omaisuudellaan yrityksen sitoumuksista ja veloista. (Ilmoniemmi ym. 2009, 66; Villa, Ossa & Saarnilehto 2007, 21 - 22; Yrityksen perustajan opas 2011, 16.) Toiminimi yritysmuotona sopii pienelle yritykselle etenkin, jos omistajan työpanos on ratkaiseva (Viitala 2006, 55 - 56).

4.5.2 Yksityinen osakeyhtiö

Yksityisen osakeyhtiön voi perustaa yksi tai useampi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö (esim. osakeyhtiö) sijoittamalla yritykseen vähimmäispääoman, 2 500 euroa joko rahana tai muuna omaisuutena sekä laatimalla kirjallisen perustamissopimuksen, jonka sisältö on tarkasti määritelty. Osakeyhtiö on hallinnollisesti raskaampi kuin muut yritysmuodot, sillä sen hallinto on määritelty pitkälti osakeyhtiölaissa. Osakeyhtiölain mukaan osakeyhtiön päättävät toimitukset ovat yhtiökokous, jossa osakkeenomistajat kokoontuvat ja jolla on ylin päätösvalta sekä hallitus, jonka yhtiökokous valitsee ja joka huolehtii yhtiön hallinnosta ja vastaa yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonnasta. Toimitusjohtaja ei ole pakollinen, mutta yleensä osakeyhtiöiden hallitus valitsee toimitusjohtajan, joka vastaa yhtiön juoksevasta

hallinnosta. Yhtiölle on valittava tilintarkastaja jos vähintään kaksi seuraavista ehdoista täyttyy sekä päättyneellä, että sitä edeltävällä tilikaudella; tase ylittää 100 000 euroa, liikevaihto ylittää 200 000 euroa tai palveluksessa on ollut keskimäärin yli kolme henkilöä. (Yrityksen perustajan opas 2011, 17, 33; Villa ym. 2007, 58 - 63.)

Osakeyhtiömuotoa pidetään yleisesti perustajalleen turvallisempina vaihtoehtona, koska osakkeenomistaja ei ole varsinaisesti vastuussa yhtiön taloudellisista sitoumuksista. Käytännössä usein yritystoiminnan alkuvaiheessa yrittäjäosakas joutuu kuitenkin takaamaan henkilökohtaisesti yhtiön velkoja tai antamaan yksityistä omaisuuttaan velan pantiksi. Tällöin yrittäjäosakkaan vastuu ei rajoitu pelkästään sijoitettuun osakepääomaan. Yrittäjäosakas voi nostaa itselleen palkkaa sekä osinkoa, jos osingon jakokelpoisia varoja yhtiölle muodostuu. Parhaimmassa tapauksessa yrittäjäosakas voi saada verovapaata osinkoa jopa 60 000 euroa vuodessa. (Yrityksen perustajan opas 2011, 17, 31; Villa ym. 2007, 58.)

4.6 Verotus

Yksityisen elinkeinoharjoittajan verotuksessa elinkeinotoiminnan tulojen verotus hoidetaan yleensä ennakonkantonana eli verohallinto määrää etukäteen maksettavat verot joko edellisen vuoden verotustietojen tai yrittäjän ilmoittaman tulosarvion pohjalta. Elinkeinoiminnan tulos jaetaan ansio- ja pääomatuloon nettovarallisuuden perusteella. Pääomatuloa on enintään se osa, joka vastaa 20 prosentin vuotuista tuottoa nettovarallisuudelle laskettuna. Pääomatuloveroprosentti on kaikille 30 % ja 50 000 euroa ylittävästä osuudesta 32 %. Lopullinen ansiotuloveroprosentti määräytyy henkilön vuosiansioiden ja niistä tehtävien vähennysten perusteella. Halutessaan yrittäjä voi valita pääomatulon osuudeksi 10 prosenttia nettovarallisuudesta. Vuodesta 2010 alkaen on yrittäjän ollut myös mahdollista pyytää, että koko tulos verotetaan ansiotulona. Progressiosta johtuen ansiotulojen verotus on lievempää kuin pääomatulon verotus, jos tulojen määrä on alle 25 000 euroa. Se, mikä prosenttiosuus pääomatulolle on kannattavin, pitää laskea aina tapauskohtaisesti. Valintaan vaikuttavat mm. ansiotulojen kokonaismäärä sekä ansio- ja pääomatuloista tehtävät vähennykset. Elinkeinoiminnasta saatu tulos lisätään yrittäjän muihin tuloihin, esimerkiksi palkka- ja eläketuloihin. Samoin pääomatulona verotettu osuus lisätään yrittäjän muihin pääomatuloihin. Jos yrityksen oma pääoma on negatiivinen tai nolla, yritystulo on

kokonaisuudessaan ansiotuloa. (Koponen 2011, 242 - 243; Villa ym. 2007, 225 - 226; Tomperi 2009, 32; Vero.fi 2013, hakupäivä 4.4.2013.)

Nettovarallisuus on yhtä kuin elinkeinotulolähteen taseeseen kuuluvien varojen ja velkojen erotus. Nettovarallisuuteen ei lueta yksityistalouteen kuuluvia varoja tai velkoja, vaikka ne sisältyisivätkin taseeseen. Nettovarallisuuteen ei myöskään lueta verottomilla tai lähdeverollisilla tileillä olevia varoja. Tätä epäkohtaa voi pienentää esimerkiksi maksamalla lyhytaikaisia velkoja pois, tekemällä hankintoja tai hankkimalla sijoitusrahasto-osuuksia lyhytaikaisten velkojen verran. Pitkäaikaista sijoitusta ei välttämättä katsota elinkeinotoiminnan kannalta tarpeelliseksi varallisuudeksi. Nettovarallisuus lasketaan pääsäännön mukaan verovuotta edeltävän vuoden taseesta. Aloitusvuonna nettovarallisuus lasketaan elinkeinotoimintaan, verovuoden päättyessä kuuluvan nettovarallisuuden perusteella. (Koponen 2011, 245 - 246; Tomperi 2009, 29.)

Tyypillisesti sekä elinkeinon että yksityistalouden käytössä on sama käyttöomaisuus, mikä edellyttää verotuksessa tarkkaa erittelyä siitä kuuluuko käyttöomaisuus elinkeinotulolähteeseen ja myös siitä, kuinka kulut jaetaan. Elinkeinotoiminnan tulosta vähennetään vain sen hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutunut menon osa. Esimerkiksi tietokone, joka hankitaan yrityksen käyttöön on vähennettävissä alenevin menojäännöspoistoin. Jos esimerkiksi tietokone on kotona ja sen käyttö vähäistä, on verottaja hyväksynyt vähennettäväksi vain osan hankintamenosta vedoten koneen yksityiskäyttöön. (Koponen 2011, 246 - 247.)

Työhuoneesta vuokran maksaminen itselle ei käy päinsä, mutta työhuoneen ylläpidosta aiheutuneet todelliset kulut voidaan vähentää elinkeinotoiminnan tuloksesta. Työskennellessä kotona vähennyskelpoisia matkakuluja ei synny. Asiakaskäyntien aiheuttamat matkakustannukset ovat taas vähennyskelpoisia elinkeinotoiminnan tuloksesta. Tavanmukaisen toimialueen ulkopuolelle tehdyistä työmatkoista yrittäjä voi vähentää verovapaan päivärahan, samoin säännöin kuin palkansaajatkin. Itselleen yksityinen elinkeinoharjoittaja ei voi maksaa palkkaa. Palkan sijasta yrittäjä voi tehdä yksityisottoja elinkeinotoiminnan varoista. Yksityisotto voi olla myös tavaran tai palvelun ottamista omaan käyttöön. (Koponen 2011, 247 - 250.)

Elinkeinotoiminnan tappio voidaan siirtää vähennettäväksi pääomatuloista. Ellei pääomatuloja ole, syntyy pääomatulolajin alijäämä, josta pääomatuloveroprosentin

suuruinen osa vähennetään alijäämänhyvityksenä. Tappion voi myös hyödyntää alijäämähyvityksen kautta puolison ansiotulojen verotuksessa, jos yksityiselle elinkeinoharjoittajalle ei määrätä veroja tai verot jäävät alijäämähyvitystä pienemmiksi. Jos elinkeinotoiminta on tulevaisuudessa todennäköisesti voitollista, kannattaa tappio yleensä jättää elinkeinotoiminnan tulolähteen tappioksi. Tällöin tappiota voi yleensä hyödyntää pääomatulojen verokantaa korkeammalla verokannalla. (Koponen 2011, 251.)

Verotuksellisesti osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen eikä yhtiön tuottama tulo vaikuta osakkaan verotukseen niin kuin yksityisellä elinkeinoharjoittajalla. Osakeyhtiön tuloa ei jaeta ansio- ja pääomatuloksi vaan siihen sovelletaan yhtenäistä 24,5 prosentin yhteisöverokantaa 1.1.2012 alkaen, joka sisältää valtion veron sekä kunnallis- ja kirkollisveron. Hallitus on sopinut 21.3.2013 kehitysriihessä yhteisöveron alentamisesta 20 prosenttiin vuoden 2014 alusta. Jos yhtiön tulos on tappiollinen, se voidaan vähentää tulevista tuloksista seuraavien 10 verovuoden ajan. Yrittäjäosakkaan tuloista tappiovähennystä ei voida tehdä kuten yksityiselle elinkeinoharjoittajalle. (Yrityksen perustajan opas 2011, 31; Villa ym. 2007, 241 - 243; Veronmaksajat.fi 2013, hakupäivä 4.4.2013.)

Arvonlisäverotus koskee tavaroiden ja palveluiden myyntiä. Yrityksen ostoista saa eräitä poikkeuksia lukuunottamatta vähentää arvonlisäveron osuuden, joka pienentää myynneistä maksettavaa arvonlisäveroa. Arvonlisävero ilmoitetaan ja maksetaan valtiolle joko kuukausittain, neljännesvuosittain tai kalenterivuositain. Vuoden 2010 alussa otettiin käyttöön verotilijärjestelmä, jonka myötä pääsäännön mukaisesti sähköinen kausiveroilmoitus on annettava ja vero maksettava viimeistään kohdekuukautta seuraavan kuukauden 12. päivä, kun taas paperinen kausiveroilmoitus on annettava jo viimeistään kohdekuukautta seuraavan kuukauden 7. päivä. Liikeideani mukaiseen taloushallinnon palveluihin sovelletaan 1.1.2013 alkaen 24 prosentin arvonlisäverokantaa. Yrittäjän ei tarvitse hakeutua verovelvolliseksi, jos vuoden liikevaihto on enintään 8 500 euroa. Arvonlisäverohuojennusta on mahdollista hakea, jos liikevaihto on 8 500 - 22 500 euroa vuodessa. (Yrityksen perustajan opas 2011, 32; Koponen 2011, 110 - 120.)

4.7 Talouden suunnittelu ja laskelmat

Yritystä perustettaessa huolellisella taloudellisella suunnittelulla on suuri merkitys. Liikeidea ja sen toteuttaminen pitäisi pystyä kuvailemaan numeroin niin yrittäjää itseään kuin ulkopuolista rahoittajaakin varten. Menestyäkseen yritys tarvitsee liikevaihdon, jolla kattaa sekä yrityksen toiminnasta aiheutuneet kustannukset sekä yrittäjän henkilökohtainen toimeentulo. Usein yrittäjä aliarvioi toiminnasta aiheutuvat kustannukset. Varsinkin yritystoimintaa aloitettaessa aiheutuu erilaisia, yllättäviäkin menoja, kun taas tuloja saattaa kertyä vasta paljon myöhemmin. (Yrityksen perustajan opas 2011, 22, 54.)

Pelkistetty esimerkki aloittavan yrityksen pääoman tarpeen laskelmasta;

Alkusijoitukset (investoinnit)

Liiketilat

- + kiinteistö, tontti, osakkeet, rakennus
- + liiketilojen korjaus ja muutostyöt
- = yhteensä

Koneet ja laitteet

- + ostohinta, vuokraushinta
- + asennus, korjaus, muutostyöt ja kuljetus
- = yhteensä

Kalusto ja kuljetusvälineet

- + ostohinta, vuokraushinta
- + asennus, korjaus, muutostyöt ja kuljetus
- = yhteensä

Irtaimisto ja sisustus

- + konttorikalusteet
- + konttoritarvikkeet
- + muut tarvikkeet
- = yhteensä

(Yrityksen perustajan opas 2011, 22.)

Yrityksen käyttöraha (käyttöpääoma)

Yrityksen perustamiskulut

- + pääoma
- + ilmoitukset, leimaverot, varainsiirtoverot
- = yhteensä

Markkinointi

- + ilmoitukset
- + mainoskirjeet
- + nettisivut
- + muu markkinointimateriaali
- = yhteensä

Vuokrat

- + liiketilan vuokra ja vuokratakuu
- = yhteensä

Palkat ja vakuutukset

- + työntekijöiden palkat
- + työnantajamaksut, noin 30% palkoista
- + oma palkka tai yksityisnostot
- + muut vakuutukset
- = yhteensä

Käteisvarat

- = yhteensä

Varasto

- = yhteensä

Muut ennakot

- = yhteensä
- (Yrityksen perustajan opas 2011, 22.)

Aloittava yritys selviää harvoin ilman ulkopuolista rahoitusta. Liikeideasta riippuen saattaa aikaa kulua kauankin ennen kuin yrityksen kassavirta riittää toiminnan pyörittämiseen. Rahoituslaskelman avulla lasketaan kuinka paljon käyttöomaisuus, käyttöpääoma, lainojen lyhennykset ja voitonjako tarvitsevat rahaa sekä mistä tarvittava pääoma hankitaan. Kun laskelma tehdään perustettavalle yritykselle, kannattaa toiminnan alussa tarvittava rahoitus hoitaa omalla ja vieraalla pääomalla ja näin rahaa on käytettävissä heti kun toiminta aloitetaan ja lainojen lyhennyksiin ja voitonjakoon tarvittava rahoitus voidaan sitten hoitaa tulo-rahoituksella. Ulkopuolisen rahoituksen saamista helpottaa mahdollisimman suuri oman panoksen osuus ja hankkeen huolellinen suunnittelu. Vieraan pääoman ehtoista rahoitusta tarjoavat mm. pankit, rahoitus- ja vakuutusyhtiöt. (Yrityksen perustajan opas 2011, 23 - 24, 29; Kotro 2007, 47 - 48.)

Rahoituslaskelman rakenne käytettäessä käyttökatetta tulo-rahoituksen määränä, näyttää yleensä tältä;

Rahan käyttö

Käyttöomaisuus (investoinnit)

Käyttöpääoman muutos

+ "kassa"

+ varasto

+ maksetut ennakot

+ myyntisaamiset

- ostovelat

- lainojen lyhennys

- voitonjako

- satunnaiset kulut

- korot

- verot

Rahan lähteet

Lainat (vieras po)

Pääomasijoitukset (oma po)

Tulo-rahoitus (käyttökate)

Satunnaiset tuotot

(Kotro 2007, 49.)

5 YRITYKSEN PERUSTAMINEN

Kun tuleva yrittäjä on päättänyt aloittaa yritystoiminnan, laatinut liiketoimintasuunnitelman laskelmineen, valinnut haluamansa yritysmuodon, järjestänyt tarvittavan rahoituksen, sekä selvittänyt oman yritystoimintansa luvanvaraisuuden, on aika suorittaa käytännön perustamistoimenpiteet. Yrittäjän on laadittava yrityksen perustamisasiakirjat, avattava yritykselleen pankkitili/tilit, hankittava kirjanpitäjä sekä huolehdittava tarvittavien vakuutusten hankinnasta. (Yrittäjät.fi 2013, hakupäivä 15.1.2012.)

5.1 Rekisteröinti

Uusi yritys on rekisteröitävä ja rekisteröinti hoidetaan kaupparekisteriin (PRH) ja Verohallintoon yhdellä ja samalla perustamisilmoituslomakkeella. Ko. lomake täyttöohjeineen on saatavissa Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä YTJ:n Internet-sivuilta www.ytj.fi. Perustamisilmoituslomake valitaan yritysmuodoittain. Täytetty perustamisilmoituslomake toimitetaan postiosoitteella PRH - Verohallinto, Yritystietojärjestelmä, PL 2000, 00231 Helsinki. Kun yrityksen perustamisilmoitus kirjataan Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään, yritys saa myös yritys- ja yhteisötunnuksen eli Y-tunnuksen. Y-tunnus yksilöi yrityksen ja sitä tarvitaan asioidessa viranomaisten kanssa, juridisia sopimuksia tehtäessä sekä asiakkaita laskutettaessa. Y-tunnus on mainittava myös yrityksen kirjeissä ja lomakkeissa. Yksityisen elinkeinoharjoittajan ei aina tarvitse rekisteröityä kaupparekisteriin, mutta koska Verohallinnon asiakkaaksi on rekisteröidyttävä ja kaupparekisteriinkin saa rekisteröityä, on kaupparekisteriin rekisteröityminen suositeltavaa jo toiminimen suojaamiseksi. (Yrityssuomi.fi 2012, hakupäivä 3.5.2012.)

5.2 Yrityksen nimi

Perustamisilmoituslomakkeessa tulee ensimmäisenä vastaan yrityksen nimen ilmoittaminen. Lomakkeella voi ilmoittaa kolme eri nimivaihtoehtoa. Jotta yrityksen nimen rekisteröinti onnistuisi heti ensimmäisellä kerralla, kiinnitä huomiota nimen yksilöitävyyteen, erottuvuuteen, sekoitettavuuteen ja oikeinkirjoitukseen. Nimen tulee yksilöidä yritys, pelkkä Siivous Oy ei kelpaa. Nimen pitää erottua selkeästi jo ennestään rekisterissä olevista nimistä eikä se saa olla sekoitettavissa toiseen nimeen, toissijaiseen tunnuksen tai tavaramerkkiin (LP-Rakennuttaja vs. LP-Rakentaja). Kirjoitusasussa

suositellaan noudattamaan suomenkielen oikeinkirjoitussääntöjä. Hyvä nimi soveltuu myös yrityksen Internet-osoitteeksi. Ennen nimen rekisteröimistä kannattaakin tarkistaa Viestintäviraston Fi -verkkotunnuspalvelusta, onko myös haluttu verkkotunnus (domain) vapaa. (Yrityssuomi.fi 2012, hakupäivä 3.5.2012.)

5.3 Perustamisilmoitus ja maksut

Yritystietorekisterin (ytj.fi) perustamisilmoituksella voidaan siis ilmoittautua tarvittaessa myös kaupparekisteriin, arvonlisäverovelvolliseksi, ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin. Ilmoita yritys *arvonlisäverovelvolliseksi*, jos yritys myy Suomessa tavaroita tai palveluita osana liiketoimintaa ja tilikauden liikevaihto on yli 8 500 euroa. Ilmoita yritys *ennakkoperintärekisteriin*, jos yritys harjoittaa elinkeinotoimintaa, maataloutta tai muuta tulonhankkimistoimintaa eikä kyse ole palkasta. Ennakkoveron määräämistä varten on ilmoituksella ilmoitettava ensimmäisen tilikauden arvioitu liikevaihto sekä verotettava tulo. Ilmoita yritys *työnantajarekisteriin*, jos yritys maksaa säännöllisesti palkkoja. (Yrityssuomi.fi 2012, hakupäivä 3.5.2012.) Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) perii yksityisen elinkeinoharjoittajan perustamisilmoituksen käsittelystä 105 euroa, alv 0% ja osakeyhtiön perustamisilmoituksesta 380 euroa, alv 0%. Osakeyhtiön perustamisilmoituksen voi myös tehdä sähköisesti YTJ - asiointipalvelun kautta, jolloin käsittelymaksu on halvempi, 330 euroa, alv 0%. (PRH - Kaupparekisterin käsittelymaksuhinnasto 2013, hakupäivä 27.1.2013.)

5.4 Kirjanpito ja tilintarkastus

Kirjanpito ja tilintarkastus ovat tehtäviä, joissa yritys tarvitsee usein ulkopuolisen asiantuntijan apua. Kaikki yritykset ovat lain mukaan kirjanpitovelvollisia. Tämä velvollisuus alkaa yrityksen perustamisesta. Kirjanpito tarkoittaa yrityksen toiminnasta johtuvien liiketapahtumien rahamäärien kirjaamista. Veronalainen yritystoiminnan tulos saadaan selville kirjanpidon perusteella laaditusta tilinpäätöksestä. Yritys voi hoitaa kirjanpitonsa itse tai ostaa tarvitsemansa taloushallinnon palvelut tilitoimistolta tai palvelua tarjoavalta kirjanpitäjältä. Taloushallintoliiton internet-sivuilla on hakupalvelu, jonka avulla löytää oman paikkakunnan auktorisoidut tilitoimistot. Auktorisoidut tilitoimistot noudattavat Taloushallintoliiton alalle luomaa toimialastandardia, jonka tarkoituksena on minimoida asiakkaan riskit ja taata laadukas palvelusuhde. (Yrityssuomi.fi 2012, hakupäivä 3.5.2012.)

Auktorisoidussa tilitoimistossa työskentelee vähintään yksi KLT- kirjanpitäjä. KLT-tutkinto on laskenta-alan ammattilaisen asiantuntijatutkinto, jonka pohjavaatimuksena on joko korkeakoulutasoinen kaupallinen tutkinto ja vähintään kolmen vuoden käytännön kokemus monipuolisista taloushallinnon tehtävistä tai toisen asteen kaupallinen tutkinto ja vastaavasti vähintään kymmenen vuoden käytännön kokemus. (Taloushallintoliitto 2012, hakupäivä 24.5.2012).

Tilintarkastus on osa yrityksen valvontajärjestelmää, jossa tilintarkastaja varmistaa, että tilinpäätös ja mahdollinen toimintakertomus antavat oikeat, riittävät ja ristiriidattomat tiedot ja kirjanpito on tehty hyvää kirjanpitoa noudattaen. Yksityisten elinkeinoharjoittajien eli toiminimien ei tarvitse valita tilintarkastajaa. Myös pienet osakeyhtiöt, avoimet yhtiöt, kommandiittiyhtiöt ja osuuskunnat on vapautettu tilintarkastuksesta. Pienellä yrityksellä tässä tarkoitetaan yritystä, jonka sekä päättyneellä että edellisellä tilikaudella ei ole täyttynyt kuin yksi tai ei yhtään seuraavista ehdoista; 1. taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa, 2. liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa, 3. palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä. (Yrityssuomi.fi 2012, hakupäivä 3.5.2012.)

5.5 Vakuutukset

Lakisääteisistä vakuutuksista yrittäjä on velvollinen ottamaan itselleen yrittäjän eläkevakuutuksen (YEL) sekä palkatessaan työntekijöitä, tulee yrittäjän vakuuttaa työntekijänsä työntekijän eläkelain (TyEL) ja tapaturmavakuutuslain mukaisesti. Tietyillä toimialoilla toimiville yrittäjille on säädetty velvoitteita myös liikenne-, potilas- ja ympäristövakuutuksista, mutta taloushallintoala ei ole tällainen toimiala. YEL tarjoaa 18-67- vuotiaalle vakuutetulle yrittäjälle vanhuuseläkkeen lisäksi mahdollisuuden saada työkykynsä heiketessä ammatillista kuntoutusta ja turvaa työkyvyttömyyden varalle. Vakuutus sisältää myös perhe-eläkkeen ja mahdollisuuden siirtyä osa-aikaeläkkeelle. YEL-vakuutus on otettava kuuden kuukauden kuluessa yritystoiminnan alkamisesta, kun yritystoiminta on jatkunut yhtäjaksoisesti neljä kuukautta. Yrittäjän eläkevakuutus on keskimäärin 22 % vahvistetuista työtuloista. Eläketurvakeskus (ETK) valvoo yrittäjien työeläkevakuuttamista. Myös sivutoimisella yrittäjällä pitää olla YEL-vakuutus, jos YEL-tuloksi arvioidaan vähintään 7 303,99 euroa vuodessa. (Yrityssuomi.fi 2012, hakupäivä 3.5.2012; Ilmarinen 2013, hakupäivä 4.2.2013.) **Vapaaehtoisia vakuutuksia** yrittäjälle ovat mm. yrittäjän

tapaturmavakuutus, omaisuusvakuutukset, keskeytysvakuutukset ja vastuuvakuutukset. (Yrityssuomi.fi 2012, hakupäivä 3.5.2012).

Tilitoimistolla on asiantuntijan vastuu eli se on vastuussa siitä, että se tekee työn asiakkaan kanssa sovitulla tavalla, asiakkaan toimittamasta materiaalista. Asiakkaan velvollisuus on auttaa tilitoimistoa toimittamalla materiaali oikeanlaisena ja oikeaan aikaan sekä muilla mahdollisin keinoin vaikuttaa siihen, että esim. kirjanpidosta saadaan lainmukainen. Tilitoimisto ei vastaa liiketoiminnallista tai liikkeenjohdollista ratkaisuksista, vaan niistä päättää ja on vastuussa asiakas. (Taloushallintoliitto 2012, hakupäivä 24.5.2012.) Tahattomaan, asiakkaalle vahinkoa tuottavaan virheeseen voi tilitoimisto varautua **vastuuvakuutuksella**. Esimerkiksi Taloushallintoliitto on sopinut If Vahinkovakuutusyhtiön kanssa liiton jäsenille tarjottavasta vastuuvakuutuksesta, jonka tarkoituksena on korvata tilitoimiston toimialaan kuuluvassa toiminnassa ulkopuoliselle aiheutettu taloudellinen vahinko, jonka korvaamisesta tilitoimisto on vastuussa. Vakuutuksesta korvataan mm. laskuvirheestä tai määräajan ylityksestä asiakkaalle aiheutuvat viivästyskorot ja mahdolliset veronkorotukset.

(If Vahinkovakuutusyhtiö 2013, hakupäivä 22.3.2013.)

6 SÄHKÖINEN TALOUSHALLINTO - modernin tilitoimiston ydin

Taloushallintoalalla ollaan siirtymässä enenevässä määrin kohti paperitonta ja sähköistä taloushallintoa suurempien yritysten vetämänä. Sähköisen taloushallinnon ydin on verkkolasku ja sen myötä automatisoitu kirjanpito. Verkkolaskut eivät yksinään automatisoi taloushallintoa, vaan suurin hyöty saadaan yhdistämällä ne johonkin taloushallinnon järjestelmään. Sähköinen taloushallinto on kokonaisuus, joka merkitsee mm. laskujen kierrätystä ja hyväksymistä, tiliotteiden ja viitesierrojen vastaanottoa sekä viranomaisilmoitusten lähetystä sähköisesti, että sähköistä maksuliikennettä ja kirjanpidon rutiineiden vähentymistä automaation ansiosta. Kaikkien osien on toimittava saumattomasti yhteen, jotta sähköisyydestä saadaan suurin mahdollinen hyöty. (Yrittäjät.fi 2013, hakupäivä 15.1.2013.)

Sähköisessä taloushallinnossa verkkolaskut siirtyvät automaattisesti yrityksen ostoreskontraan sekä asiatarkastettavaksi että hyväksyttäväksi. Maksuliikenne toimii yhdessä laskutuksen kanssa, niin että saapuvat viitesuoritukset kuittaavat automaattisesti reskontrasta myyntisaatavan maksetuksi. Maksutapahtumista, viitesierroista ja tiliotteista muodostuu automaattisesti tiliointimerkinntä. Tällöin voidaan puhua sähköisestä, automatisoidusta taloushallinnosta, joka mahdollistaa töiden uudelleen järjestämisen ajasta ja paikasta riippumatta, tehostaen yrityksen toimintaa sekä alentaen kustannuksia. (Yrittäjät.fi 2013, hakupäivä 15.1.2013.)

Sähköisen toiminnan lisääminen on yksi laskentapalveluiden toimiala-analyysin mahdollisuuksista (Metsä-Tokila 2011, 46). Oleellinen osa liikeideaani on panostaminen tulevaisuuden kehityssuuntaukseen eli sähköistetyn ja paperittoman taloushallinnon palveluihin. Kyetäkseni hankkimaan asiakkaita mahdollisimman tehokkaasti, on perinteisen paperisen taloushallinnon lisäksi tärkeää kyetä palvelemaan asiakasyrityksiä myös joko osittain tai kokonaan sähköisesti. Tilitoimistoyrittäjän toiminnan keskeisin työkalu, niin kustannuksiltaan kuin käytännön työn osaltakin on ohjelmisto, jolla tuotetaan tarjottavat taloushallinnon palvelut.

Nykyään useat taloushallinnon ohjelmistotoimittajat tarjoavat asiakkailleen ns. pilvipalvelun. Pilvipalvelu on verkossa saatavilla oleva palvelu, jota ei tarvitse erikseen asentaa omalle koneelle, vaan se on käytettävissä milta mobiililaitteelta tahansa, milloin tahansa. Esimerkkinä ilmaisesta pilvipalvelusta on Googlen Drive, jossa esim. Wordia

vastaavalla ohjelmalla saadaan teksti jaettua verkossa useampien kirjoittajien käyttöön yhtäaikaaisesti. (Kortesuo & Kurvinen 2011, 12.)

Liiketoimintasuunnitelman laatimista varten olen tutustunut erilaisiin taloushallinnon ohjelmistoihin, joista olen valinnut seuraavaksi esiteltäväksi kolmen eri toimittajan ohjelmistot, jotka soveltuvat niin yhden kuin useamman hengen tilitoimiston tarpeisiin ja joilla hoituu niin perinteisen kuin täysin sähköisenkin taloushallinnon tehtävät.

6.1 EmCe Tilitoimisto Professional

EmCe Solution Partner Oy on suomalainen tietotekniikan palveluyritys, joka tarjoaa tilitoimistoille nykyaikaisen tavan ratkaista sähköisen talous- ja palkkahallinnon haasteet. Tilitoimisto voi tarjota omalle asiakkaalleen sovelluksia internetin kautta ja parantaa palveluaan sähköisillä lomakkeilla. Useista pakettivaihtoehdoista esimerkkinä EmCe Tilitoimisto Professional -ratkaisu pitää sisällään mm. kirjanpidon, tiliotekäsittelyn, kustannusseurannan, sisäisen laskennan, tasekirjan erittelyineen, sähköiset valvonta- ja veroilmoitukset, reskontrat, ja excel-yhteyden kirjanpitoon. Excel-yhteyden avulla voidaan noutaa kirjanpitoon ja sisäiseen laskentaan siirrettyä tietoa exceliin jatkokäyttöä varten sekä excelistä voidaan siirtää tietoa vaikka suoraan tositteeksi kirjanpito-ohjelmaan. Ohjelmapaketti sisältää myös valmiin pohjan budjetoimintia varten. Ohjelmassa on valmiit yhteydet viranomaisiin, pankkeihin ja sähköisten laskujen välittäjiin. Käyttöliittymä on nykyaikainen ja Outlook-tyyppinen, joka käyttäjän on helppo omaksua. Internet-selainpohjainen; ei asennuksia eikä päivityksiä omaan ympäristöön. Ohjelmisto on käytettävissä mistä koneelta tahansa, milloin tahansa. Myös varmuuskopiointi onnistuu toimittajan kautta. (EmCe 2013, hakupäivä 15.1.2013.)

6.2 Maestro

Maestro on kotimainen järjestelmätoimittaja, joka tarjoaa ohjelmistokomponenteista koostuvia, pala kerrallaan laajennettavia toimintajärjestelmiä. Elinkaarettomuus mahdollistaa ohjelmistoinvestoinnin pitkän poistoajan, koska riippumatta teknologian kehityksestä asiakkaat saavat aina uusimmat versiot pelkällä ylläpitosopimuksella. Järjestelmää ei tarvitse ostaa uudelleen muutaman vuoden välein (vrt. vuosilisenssit), jolloin jo muutaman vuoden käytön jälkeen Maestro maksaa itsensä takaisin. Maestro -konesalipalvelun kautta järjestelmä on käytettävissä internetyhteyden kautta mistä päin

maailmaa tahansa eli Maestro on myös selainpohjainen ohjelmisto. Maestro on tuotteistanut starttipaketin aloittaville ja pienille tilitoimistoille. Starttipaketti sisältää Taloushallinto -paketin ominaisuudet; kirjanpito, myyntilaskutus ja -reskontra, sähköinen laskutus, perintä- ja korkolaskutus, ostoreskontra, lainaseuranta, pankkiyhteydet, konsernikirjanpito ja sisäinen laskenta ns. SaaS -mallina (sovellusvuokraus) sekä koulutusohjelman, joka sisältää kattavan itseopiskelumateriaalin ja ryhmäkoulutukset sekä asiakastuen. Näin saadaan turvallinen ja helppo aloitus, joka ei vaadi suuria investointeja. Ohjelmistoa voi rakentaa pala palalta tarpeiden kasvaessa. (Maestro 2013, hakupäivä 16.1.2013.)

6.3 NetBaron

NetBaron on kotimainen sovellusperhe, joka on tarkoitettu talouden ja tuotannonohjausjärjestelmäksi. NetBaronin käyttövaatimuksena on vain internetyhteys ja -selain. Varmuuskopioinnit, päivitykset ja ylläpito kuuluvat haluttuun palvelusopimukseen. NetBaron tarjoaa palvelinhotelli -palvelun, joka toimii internet-selaimella. Internetyhteys on SSL-suojattu, asiakkaan ei tarvitse tehdä laite- tai ohjelmistohankintoja, tukipalvelut voidaan tehdä etätyönä tukihenkilön toimesta. Toisin sanoen palvelinhotelli on helppo ja vaivaton ratkaisu yrittäjälle. NetBaron tarjoaa myös helppokäyttöistä, kotisivu-editoria dynaamisten www-sivujen luontiin ja hallintaan, ilman vaadittavaa ohjelmointiosaamista. (NetBaron 2013, hakupäivä 11.1.2013.)

Talous-Baronilla hoituu niin budjetointi, laskutus, viennit reskontriin ja liikekirjanpitoon kuin pankkiliikennekin. Kirjanpidon aineisto syntyy ilman lisätyötä Talous-Baronin automatiikan sekä toimipaikka-, asiakas-, toimittaja- ja tuoterekistereiden asetusten ansiosta. Pankkiyhteyksien avulla on mahdollista hakea ja kirjata maksusuorituksia automaattisesti reskontrista aina kirjanpitoon asti. Talous-Baronista saat reaaliaikaista tietoa yrityksen kassavirrasta ja taloudellisesta tilanteesta. NetBaron -sovellusperhe toimii yhden kirjauksen periaatteella ja tiedot ovat helposti hyödynnettävissä eri sovellusten välillä, joita ovat mm. Palkka-Baron, Raportti-Baron, Kalenteri-Baron, Laskutus-Baron jne. Laajan sovellusvalikoiman avulla yritys pystyy laajentamaan sovelluksiaan myöhemmin muuttuvien tarpeiden mukaisiksi. Sovelluksiin voi ostaa joko käyttöaika- tai -lisenssit. Nopea käsittämien syöttö sekä sähköinen tiliotteiden käsittely tehostavat työskentelyä. Alv-laskelmat, kausi- ja vuosi-ilmoitukset

sekä muut viranomaisilmoitukset voidaan tehdä myös sähköisesti. (NetBaron 2013, hakupäivä 11.1.2013.)

Taloushallintoliitto on teettänyt lokakuussa 2012 kyselyn tilitoimistoille heidän käyttämistään ohjelmistoista. Kyselyyn vastasi 561 tilitoimistoa, jotka arvioivat 13:sta eri ohjelmistoa. Julkaisemalla tulokset Taloushallintoliitto ei kuitenkaan anna mitään suosituksia tai kannanottoja, vaan toivoo tulosten antavan eväitä alan työkalujen kehittämiseen. Vain alle 10 % vastaajista käytti esittelyyn valitsemiani ohjelmistoja; EmCe, Maestro ja NetBaron. Yleisimmät 1-2 hengen tilitoimistojen käyttämät ohjelmistot olivat Asteri, Tikon ja Fivaldi. (Tilitoimistojen ohjelmistotutkimus 2012, hakupäivä 16.1.2013.) Tutkin tarkemmin EmCen, Maestron ja NetBaronin tuloksia keskenään keräämällä tutkimuksen kaaviokuvien tiedot exceliin. Tuloksena oli, että EmCe ja NetBaron saivat ominaisuusvertailussa keskiarvokseen saman tuloksen (3,74), kun taas Maestro sai arvosanakseen 3,18. Suositteluhaluudessa nämä kaksi muuta päihitti NetBaron, jonka suosittelemisesta ei yksikään sitä käyttävä vastaaja kieltäytynyt. Tuloksissa mainitaan ettei Maestron suositteluhaluudesta voitu tehdä vertailua eri kokoryhmissä vastaajajoukon pienuuden vuoksi, joten tämän vuoksi en anna suurta painoarvoa tulokselle Maestron suositteluhaluudesta vertaillessani ohjelmistoja keskenään. (Tilitoimistojen ohjelmistotutkimus 2012, hakupäivä 16.1.2013).

6 LIIKETOIMINTASUUNNITELMAN LAADINTAPROSESSI

Opinnäytetyöni sisältää kaksi osaa, joista toiminnallisen opinnäytetyön tuotos on erillinen yritykseni liiketoimintasuunnitelma, jonka laadin siihen tarkoitettulla Internet-sivustolla, www.liiketoimintasuunnitelma.com. Rekisteröitymällä ed. mainitulle sivustolle pääsin laatimaan liiketoimintasuunnitelmaa valmiiseen pohjaan, josta suunnitelma on tulostettavissa tai tallennettavissa pdf -muotoon. Sivustolle on mahdollista myöntää omaan suunnitelmaansa katseluoikeuksia, esim. yritysneuvojalle. Kyseisellä ohjelmalla laadin myös tarvittavat talouden suunnittelulaskelmat, kuten kannattavuus- ja rahoituslaskelmat.

Aloitin opinnäytetyön laatimisen tutkimalla liiketoimintaa ja sen osa-alueita sekä tutkimusmenetelmiä käsittelevää lähdeaineistoa, jota löytyi hyvin niin kirjallisuudesta kuin Internet-lähteistä. Tutkittuani valitsemaani liiketoimintasuunnitelmapohjaa ja sen aihesisältöä, valitsin lähdeaineistoista käyttööni tuoreimpia ja luotettavia teoksia ja lähteitä, jotka käsitelivät mm. liiketoimintaa, markkinointia, taloushallintoalaa, talouden suunnittelua, verotusta sekä yrittäjyyttä. Liiketoimintasuunnitelma sisältää tietyt peruselementit, mutta lopulta liiketoimintasuunnitelmassa keskitytään juuri kyseessä olevan yrityksen ja toimialan tarpeisiin.

Opinnäytetyön raportointiosuuteen keräsin liiketoimintasuunnitelmassa hyödynnettävää teoriaa. Sovelsin tutkimaani teoriaa omiin tarpeisiini laatimalla liiketoimintasuunnitelmaa rinta rinnan raportointiosuuden kanssa. Kappalejakoja raportointiosuuteen tein liiketoimintasuunnitelman sisältörunkoa mukaillen. Pelkästään valitun lähdeaineiston tutkiminen ei riittänyt liiketoimintasuunnitelmaa laatiessa, vaan minun oli lisäksi tehtävä monipuolista selvitystyötä. Mm. yritykseni toimintaympäristön ja markkinoiden selvittämiseksi oli tutkittava TEMin toimialatilastotiedoista kilpailijoiden ja mahdollisten asiakasyritysten määriä. Toimipaikkani sijoituessa [REDACTED], ei valmista toimialani markkinoita käsittelevää aineistoa ole olemassa. Kirjoitin markkinatutkimustulokseni raportointiosuuteen muun teorian joukkoon, osoittaakseni tilastotietojen hyödyntämismahdollisuuden omaa yritystä perustaessa.

Vain liiketoimintasuunnitelmassa hyödynnettäviä selvitystehtäviä oli mm. sähköpostikysely, jonka tein toiminta-alueeni 22:lle tilitoimiston edustajalle. Kyselyllä

kartoitin taloushallinnon [REDACTED] yleistä kiinnostavuutta tilitoimistoissa. Esitin heille kolme kysymystä, joihin sai vastata vapaamuotoisesti. Lisäksi kannattavuus- ja rahoituslaskelmia varten tutustuin taloushallinto-ohjelmistoihin ja Taloushallintoliiton tekemään ohjelmistotutkimukseen sekä lähetin tarjouspyynnöt valitsemilleni kolmelle ohjelmistotoimittajalle. Vertailtuani tarjouksia ja niiden sisältöä sain tarvitsemani tiedot laskelmiini. Minun oli kyseisiä laskelmia varten selvitettävä myös tarvitsemieni vakuutusten kustannuksia sekä toiminta-alueeni kattavan lehtimainonnan kustannuksia.

Liiketoimintasuunnitelman laadinta vaati paljon omaa pohdintaa ja omien ajatusten jäsentelyä. Minun tuli laatia mm. asiakas- ja palvelukuvauksia, markkinointisuunnitelmaa sekä kilpailija-analyysyjä. Vaikka olin kehitellyt liikeidea oman yrityksen perustamisesta parin vuoden ajan, oli jatkuva valintojen tekeminen ja erilaisiin kysymyksiin vastaaminen kirjallisesti välillä hyvinkin raskasta. Itsensä ja oman liikeideansa realistinen arvioiminen ei ollut helppoa.

Saatuani liiketoimintasuunnitelmani pääpiirteittäin valmiiksi, tapasin Keski-Uudenmaan Uusyrityskeskuksen yritysneuvoja Kari Leisman. Hän tutustui liiketoimintasuunnitelmaani etukäteen ja tavatessamme kävimme suunnitelmaa kohta kohdalta yhdessä läpi. Hän piti liikeideaani hyvänä ja toteutettavana sekä itse liiketoimintasuunnitelmaa hyvin laadittuna. Hän kehotti minua perustamaan suunnitteilla olevan yrityksen ja ottamaan yhteyttä, kun yritys on perustettu. Raportointiosuuden viimeistelyvaiheessa olen vielä hionut myös liiketoimintasuunnitelman sisältöä.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyön tarkoituksena oli laatia liiketoimintasuunnitelma oman liikeidean pohjalta. Liiketoimintasuunnitelman laatimisen tavoitteena oli selvittää millaiset ovat taloushallintoalan tulevaisuuden näkyvät, onko liiketoimintasuunnitelman laatijasta yrittäjäksi, millainen markkinatilanne perustettavan yrityksen toimintaympäristössä vallitsee ja onko liikeidea sekä toteutettavissa että kannattava. Opinnäytetyössä tutkittiin myös sähköistä taloushallintoa ja taloushallinto-ohjelmistoja. Taloushallintoalan kehittyessä, modernin tilitoimiston ydin on täysin sähköisen taloushallinnon mahdollistava ohjelmisto. Ohjelmisto on yksi isoimmista investoinneista tilitoimistoyrittäjälle, joten tutustumatta mahdollisesti käyttöön otettavaan ohjelmistoon ei voida laatia palvelukuvauksia eikä luotettavia kustannuslaskelmia.

Tutkimalla taloushallintoalaa ja sen kehitystä TEMin toimialaraportin avulla, sain vahvistuksen valitsemani toimialan uusien toimijoiden tarpeesta sekä myönteisistä tulevaisuuden näkymistä. Raportin mukaan taantumasta huolimatta taloushallintoalan tulevaisuus on valoisa ja kasvava, sillä vaikeina aikoina taloushallinnon laaja-alaisen osaamisen merkitys korostuu. Taloushallintoalalle tarvitaan nuoria osaajia eläköityvän henkilöstön tilalle. Varsinkin Uudellamaalla, jonne yritykseni sijoittuisi on pulaa taloushallinnon osaajista. Työ- ja elinkeinotoimiston internet-sivuilla (www.mol.fi) 3.5.2012 tehty haku vahvisti taloushallinnon osaajien tarpeen. Uudellamaalla taloushallinnon suunnittelu ja tilinpito -kategoriassa avoimia paikkoja oli yhteensä 142. (Työ- ja elinkeinotoimisto 2012, hakupäivä 3.5.2012.)

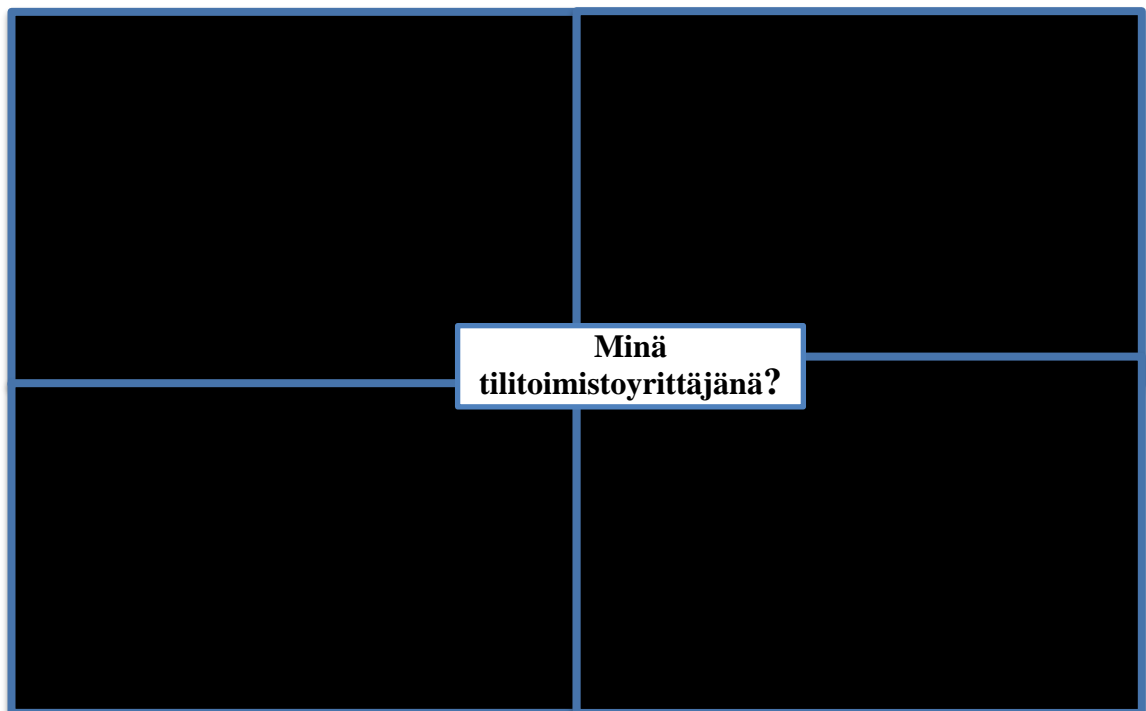
Tietämättäni olin kehittänyt yritykseni liikeidea paperittoman kirjanpidon, sähköisen taloushallinnon ja konsultointipalveluiden osalta vastaamaan tilitoimistoalan rakennemuutosta ja kehityssuuntaa. Alan haasteista olen huomionnut mm. asiakkaiden mahdollisen asenneongelman ja osaamisen puutteen panostamalla palveluun. Vastaavasti alan mahdollisuuksista liikeidean kehittäessä olen huomionnut verkostoitumisen mm. muiden tilitoimistoyrittäjien kanssa. Tekemäni kyselyn perusteella toiminta-alueellani olisi kiinnostusta [REDACTED] [REDACTED] kohtaan.

Syventymällä yrittäjyyden käsitteeseen ja ominaisuuksiin, joita yrittäjältä odotetaan, olen varmistunut siitä, että yrittäjyys sopisi minulle. Yrittäjyydessä itseäni kiehtoo

eniten vapaus tehdä työtä omin ehdoin. Yrittäjä saa itse päättää mitä työmenetelmiä käyttää, ketä haluaa asiakkaikseen ja kuinka paljon käyttää aikaa työn tekemiseen. Yrittäjyydessä itseäni taas epäilyttää eniten taloudellinen epävarmuus. Miten esimerkiksi selviytyä yksityistalouden ja toiminimen menoista, jos asiakkaat eivät maksa laskujaan tai jos en saa hankittua tarpeeksi asiakkaita kattamaan liiketoiminnan kuluja. Yrittämisen riskeihin voi ja kannattaa varautua. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] Liiketoimintasuunnitelman ansiosta olen tietoisempi omista kyvyistäni; vahvuuksista ja heikkouksista sekä yritysideoistani vahvuuksista ja heikkouksista. Seuraavaksi esitettävässä kuvassa 8 kiteytyy SWOT-analyysin muodossa ajatukseni oman yrityksen perustamisesta.

Kuva 8. Swot-analyysi: Minä tilitoimistoyrittäjänä?

Toimialaa ja toimintaympäristöä tutkimalla kävi ilmi että, yritykseni palveluille olisi tarvetta ja tilaa olemassa olevilla markkinoilla. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] Jos [REDACTED]n suunnattu markkinointi ei tuottaisi toivottua tulosta kahden kuukauden kuluessa, laajentaisin mm. lehtimainontaa suunnitellusti ja asteittain toiminta-alueelle, joka tutkimukseni mukaan olisi riittävä kokoaikaisen yritystoiminnan asiakastarpeisiin ([REDACTED] lähikunnat 50 km:n säteellä).

Suurimman kustannuserän sekä samalla kovimman paineen asiakastarpeeseen ja tätä kautta kannattavuuteen aiheuttaa taloushallinnon ohjelmisto. Laskelmieni perusteella ohjelmistojen ensimmäisen vuoden kustannukset vaihtelevat 4 260,00 euron ja 5 338,00 euron välillä, kun taas toisen vuoden kustannukset vaihtelevat 2 610,00 euron ja 5 000,00 euron välillä. Ohjelmistojen hintavertailu osoittautui hankalaksi, koska hinnoittelutavat vaihtelivat kertasuorituksista, kuukausi- ja jopa vuosisuorituksiin ja yksi tarjous saattoi sisältää näitä kaikkia kolmea erilaista hinnoittelutapaa. Sisällöltään paketit olivat suurin piirtein samanlaiset. Toisena vuotena huomattavasti pienenevät kustannukset saattavat nousta ratkaisevaksi tekijäksi ohjelmistoa valitessani, tarjousten sisällön ollessa samankaltainen.

Liiketoimintasuunnitelmaan laadittujen laskelmien valossa liikeideani on teoreettisesti kannattava sekä toteutuskelpoinen. Taloudelliset resurssit yrityksen perustamiselle ovat olemassa. Kannattavuus on lopulta kuitenkin kiinni asiakashankinnasta, jonka onnistumista on etukäteen mahdotonta tietää. Kyse on siis lopulta yrittämisen riskin ottamisesta, jos haluan todellisuudessa selvittää onko liikeidea kannattava.

Opinnäytetyön tekeminen oli erittäin hyödyllistä omakohtaisen aiheen ansiosta. Liiketoimintasuunnitelman tekeminen oli innostavaa sekä haastavaa laaja-alaisen pohdinnan ja selvitystyön vuoksi. Palveluiden hinnoittelu ja markkinoiden kartoitus oli liiketoimintasuunnitelman haastavin osuus. Pidän varsinaisena osaamiseni näyttönä erillistä liiketoimintasuunnitelmaa. Raportointiosan luominen oli itse liiketoimintasuunnitelmaa hankalampi osuus. Raportointiosan teoriaosuuden aiheiden rajaaminen tuotti vaikeuksia. Lopulta raportointiosa kuitenkin etenee loogisesti toimialaesittelyn ja yrittäjyyden käsitteen jälkeen liiketoimintasuunnitelman sisältöä seurailien yrityksen perustamistoimenpiteisiin. Työn lopussa olen vielä esitellyt sähköisen taloushallinnon, koska modernin taloushallintopalvelun tuottaminen on

yrittäjäni ydin. Olen päässyt työn tavoitteisiin liiketoimintasuunnitelman luomisessa ja liiketoimintaosaamiseni syventämisessä. Olen saanut tarvitsemani vastaukset kysymyksiini, millainen on suunnittelemani yrityksen toimialan tulevaisuus ja tilanne markkinoilla sekä onko liikeidea ylipäättänsä toteutuskelpoinen ja taloudellisesti kannattava. Olen suoriutunut ankarasta itsetutkiskelusta selvittääkseni olisiko minusta yrittäjäksi.

Opinnäytetyön lopputulos on, että resurssit sekä markkinaolosuhteet huomioiden liikeideani on toteutuskelpoinen ja yritykselläni olisi kaikki mahdollisuudet kannattavaan liiketoimintaan. Tekemäni opinnäytetyön ansiosta voin halutessani ryhtyä yrittäjäksi nopealla aikataululla, sillä aikaa vievin suunnitteluosuus on tehty ja tarvittavat perustamistoimenpiteet selvitetty. Jos päätän perustaa yritykseni, minun pitää huolehtia vielä lopullisesta ohjelmistojen ja vakuutuksien kilpailutuksesta, hioa palveluideni hinnoittelua, ratkaista missä tiloissa yritykseni toimii sekä järjestää tarvittava pankkilaina. Uskon, että minusta tulee vielä tilitoimistoyrittäjä. Haluan kuitenkin ennen yrityksen perustamista vielä kerätä kokemusta kirjanpitäjän tehtävissä vuoden pari sekä suorittaa laskenta-alan KLT-tutkinnon.

LÄHTEET

- EmCe 2013. Ratkaisut - EmCe Taloushallinto. Hakupäivä 15.1.2013.
<<http://www.emce.fi/www/page/ratkaisut>>
- GoogleMaps 2012. Kartta yrityksen toimintaympäristöstä. Hakupäivä 28.5.2012.
<<http://maps.google.fi/maps>>
- If Vahinkovakuutusyhtiö 2013. Taloushallintoliiton jäsenten vastuuvakuutus.
Hakupäivä 22.3.2013.
<http://www.if.fi/web/fi/sitecollectiondocuments/commercial/allianssit/58018_talous_hallintoliitto.pdf>
- Ilmarinen 2013. Milloin YEL-vakuutus? Hakupäivä 4.2.2013.
<http://www.ilmarinen.fi/Production/fi/tietopankki/02_yrittajan_yel/01_milloin_yel/index.jsp#.UQ_eSGevqUQ>
- Ilmoniemi, Maija & Järvensivu, Petri & Kyläkallio, Kalle & Parantainen, Jari & Siikavuo, Juha 2009. Uuden yrittäjän käsikirja. Helsinki: Talentum.
- Kamk.fi 2012. Kajaanin ammattikorkeakoulun verkkosivut. Tradenomikoulutus.
Hakupäivä 24.5.2012.
<<http://www.kamk.fi/fi/Opiskelijalle/Opetustarjonta/Tradenomikoulutus>>
- Kananen, Jorma 2008. Kvali: kvalitatiivisen tutkimuksen teoria ja käytänteet. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisu.
- ████████ kaupungin verkkosivut 2012. Yrittäminen. Hakupäivä 29.5.2012.
<<http://www.████████.fi>>
- Keski-Uudenmaan Uusyrityskeskus. Liiketoimintasuunnitelma -malli. Hakupäivä 3.4.2012. <<http://keski-uusimaa.uusyrityskeskus.fi/alustava-liiketoimintasuunnitelma>>
- Koponen, Juha 2011. Yrittäjän verokäsikirja. 4. uudistettu painos. Helsinki: Verotieto Oy.
- Kortesuo, Katleena & Kurvinen, Jarkko 2011. Blogi-markkinointi - blogilla mainetta ja mammonaa. Helsinki: Talentum Media Oy.
- Kotro, Mikko 2007. Yrityksen kannattavuus ja rahoitus - aloittavan ja pk-yrityksen näkökulmasta. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Liiketoimintasuunnitelma 2012. Sivusto liiketoimintasuunnitelman laatimista varten.
Hakupäivä 3.6.2012.
<<https://liiketoimintasuunnitelma.com/index.php?action=logout>>
- Maestro 2013. Maestro - järjestelmätoimittajan kotisivut. Hakupäivä 16.1.2013.
<www.maestro.fi>
- Markkinointisuunnitelma.fi 2009. Verkkosivut markkinointisuunnitelman laatimiseen.
Hakupäivä 23.3.2013. <<http://www.markkinointisuunnitelma.fi/?id=300>>
- Metsä-Tokila, Timo 2011. Taloushallintopalveluiden toimialaraportti. TEM:n ja ELY -keskusten julkaisu. Hakupäivä 15.3.2012.
<http://www.temtoimialapalvelu.fi/files/1326/Taloushallinnon_palvelut_2011_web.pdf>
- NetBaron 2013. NetBaron Solutions. Hakupäivä 11.1.2013. <<http://www.netbaron.fi/>>
- Ok-opintokeskus 2013. Valtakunnallisen aikuisoppilaitoksen verkkosivut. Hakupäivä 23.3.2013. <<http://ok-opintokeskus.fi/node/125>>
- Toimintatutkimus 2013. Kajaanin ammattikorkeakoulun opinnäytetyöpakki. Hakupäivä 5.4.2013.
- PRH 2013. Kaupparekisterin käsittelymaksuhinnasto. Hakupäivä 27.1.2013.
<<http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/hinnasto/kasittelymaksut.html>>
- Pyykkö, Manne 2011. Minustako Yrittäjä? Helsinki: WSOYpro Oy.

- Tilitoimistojen ohjelmistotutkimus 2012. Taloushallintoliitto. Hakupäivä 16.1.2013. <<http://taloushallintoliitto-fi-bin.directo.fi/@Bin/fb116c48576fbe7232d8e5ec0693d5f9/1364380782/application/pdf/1401662/TAL-IT2012%20Tilitoimistojen%20ohjelmistot.pdf>>
- Taloushallintoliiton jäsentutkimus 2011. Taloushallintoliiton verkkosivut. Media. Hakupäivä 21.2.2013. <<http://www.taloushallintoliitto.fi/media/tilitoimistofaktaa2/>>
- Taloushallintoliitto 2012. Auktorisoitujen tilitoimisto- ja konsulttiyritysten valtakunnallisen liiton verkkosivut. Hakupäivä 24.5.2012. <<http://www.taloushallintoliitto.fi>>
- Tilitoimisto Arto Marttila Oy 2013. Tilitoimiston verkkosivut. Hakupäivä 23.3.2013. <<http://www.tiliama.fi/paketit/>>
- Toimiala Online. Tilastokanta: Yritykset ja toimialat. Työ- ja elinkeinoministeriö. Hakupäivä 28.5.2012. <<http://www2.toimialaonline.fi/>>
- Toimiala Online 2012a. Kuvakanta. TEM kuvakanta - Lukumäärä, liikevaihto ja henkilöstö. Hakupäivä 28.5.2012. <<http://www2.toimialaonline.fi/>>
- Tomperi, Soile 2009. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Työ- ja elinkeinotoimisto 2012. Avoimet työpaikat. Hakupäivä 3.5.2012. <<http://www.mol.fi/paikat/>>
- Uusyrittäjäkeskus.fi 2013. Suomen uusyrittäjäkeskusten verkkosivut. Hakupäivä 24.3.2013. <<http://www.uusyrittäjäkeskus.fi/kuinka-kirjoittaa-liiketoimintasuunnitelma-ja-miksi-1>>
- Vahtera, Pauli 2011. Yrittäminen on kaunein tapa ottaa vastuu omasta elämästä. Pauli Vahtera Oy.
- Vero.fi 2013. Verohallinnon verkkosivut. Hakupäivä 4.4.2013. <http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammattinharjoittaja/Ennakkoverot>
- Veronmaksajat.fi 2013. Veronmaksajien keskusliiton verkkosivut. Hakupäivä 4.4.2013. <<http://www.veronmaksajat.fi/fi-FI/tutkimukset/jatilastot/tuloverotus/yhteisoverotus/>>
- Viitala, Juhani 2006. Yrittäjän taloushallinnon perusteet. Helsinki: Tietosanoma.
- Vilkka, Hanna & Airaksinen, Tiina 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.
- Villa, Seppo & Ossa, Jaakko & Saarnilehto, Ari 2007. Yritysmuodot: toiminta, rahoitus ja verotus. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Yrityksen perustajan opas 2011. Keskuskauppakamari. Hakupäivä 24.5.2012. <http://www.yrityssuomi.fi/c/document_library/get_file?uuid=43cc3ff0-b459-4bd1-b244-a94cf5bdba65&groupId=10136>
- Yrityshaku.fi 2012. Hakupäivä 28.5.2012. <<http://yrityshaku.fi/yrityshaku/etsi?keyword=kirjanpito>>
- Yrittäjät.fi 2013. Suomen yrittäjien järjestön verkkosivut. Hakupäivä 15.1.2013. <<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/>>
- Yrityssuomi.fi 2012. TEMin tuottama yrityspalveluiden verkkosivusto. Hakupäivä 3.5.2012. <<http://www.yrityssuomi.fi/web/guest;jsessionid=3D8EEFF3E8702902BF91FAB9C432C19C>>

LIITELUETTELO

- Liite 1 Liiketoimintasuunnitelman sisältörunko
Liite 2 X-tilitoimiston_liiketoimintasuunnitelma.pdf (ei julkisteta)

1 Liikeidea

SWOT - analyysi

2 Osaaminen

Koulutus - Työkokemus - Kielitaito - Tietotekninen osaaminen - Muu erikoisosaaminen

3 Tuotteet ja palvelut

Tärkeimmät tuotteet, hinnat ja katerakenne

4 Asiakkaat ja markkinatiedon hankkiminen

Kohderyhmät

5 Markkinat ja kilpailijat

Markkinatilanne, kilpailijoiden vahvuudet ja heikkoudet

6 Oma yritykseni

Toimitilat, yhtiömuoto, yrityksen nimi, työkalut, markkinointi ja vakuutukset

7 Kirjanpito ja talouden suunnittelu

Kirjanpidon järjestäminen, maksuliikenne, lainat ja vakuudet

8 Laskelmat

9.1 Investointi- ja rahoituslaskelma

9.2 Kannattavuuslaskelma